

ГРАЂЕВИНСКО ИНДУСТРИЈСКО ПРЕДУЗЕЋЕ
„ЦРНА ТРАВА”
ВЛАСОТИНЦЕ

ОСНОВНА ОРГАНИЗАЦИЈА УДРУЖЕНОГ РАДА
ГРАЂЕВИНСКА ПРОИЗВОДЊА „ОПЕРАТИВА”

I

САМОУПРАВНИ СПОРАЗУМ

О УДРУЖИВАЊУ РАДА РАДНИКА У ОСНОВНУ
ОРГАНИЗАЦИЈУ УДРУЖЕНОГ РАДА

II

СТАТУТ

ОСНОВНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

III

ПРАВИЛНИК

О СТИЦАЊУ И РАСПОРЕЂИВАЊУ ДОХОТКА И ЧИСТОГ
ДОХОТКА И РАСПОДЕЛИ СРЕДСТАВА ЗА ЛИЧНЕ ДОХОТКЕ,
И НАКНАДАМА РАДНИЦИМА И РАСПОДЕЛИ И КОРИШЋЕЊУ
СРЕДСТАВА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОТРОШЊЕ

ВЛАСОТИНЦЕ, 1977.

1137

658

I

САМОУПРАВНИ СПОРАЗУМ

**О УДРУЖИВАЊУ РАДА РАДНИКА У ОСНОВНУ
ОРГАНИЗАЦИЈУ УДРУЖЕНОГ РАДА**

На основу члана 336, 462, и 468 став 1 и 2 Закона о удруженом раду, радници Основне организације удруженог рада Грађевинска производња „Оператива“, Грађевинско индустријског предузећа „Црна Трава“ Власотинце, на референдуму одржаном дана 22. децембра 1977. године, одлучили су да закључе

САМОУПРАВНИ СПОРАЗУМ О УДРУЖИВАЊУ РАДА РАДНИКА У ОСНОВНУ ОРГАНИЗАЦИЈУ УДРУЖЕНОГ РАДА

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Самоуправним споразумом о удруживању рада радника у основној организацији, радници основне организације удруженог рада Грађевинска производња „Оператива“ (у даљем тексту основна организација), одређују делатност основне организације и основе за уређивање друштвено-економских односа радника у основној организацији а нарочито у управљању средствима, распоређивању дохотка, односе у подели средстава за личне дохотке, о радном односу, као и основе удруживања рада и средстава у основну организацију и обавештавање радника.

II. ДЕЛАТНОСТ ОСНОВНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

Члан 2.

Основна организација удруженог рада сагласно одлуци о јединственој класификацији делатности обавља следеће основне и споредне делатности.

1. Основна делатност

050100 — **Висоноградња**

— изградња, реконструкција, адаптација и оправке привредних, стамбених и других зграда.

Члан 3.

2. Споредна делатност:

- 05020 — **Нискоградња и хидроградња**
- 050201 — изградња, реконструкција и оправка путева, улица и тргова, друмских мостова, надвожњана и железничке пруге.
- 050202 — изградња, реконструкција и оправка базена, цевовода, спољних водовода и канализације.
- 050209 — изградња, реконструкција и оправка грађевинских објеката електроенергетских преноса и паровода.
- 05030 — **Инсталациони и завршни радови у грађевинарству**
- 050301 — постављање и оправка грађевинских инсталација: унутрашње водоводне, канализационе и електричне инсталације, инсталације парног грејања, плинске инсталације, инсталације лифтова и дизалица, клима уређаја, покретних степеништа и слично.
- 050302 — фасадерски, терацерски, молерско-фарбарски, паркетарски, гипсарски, штукомермерски и изолаторски радови, радови облагања подова и степеништа линолеумом, гумом и другим материјалом, стакло-резачки, керамичарски, грађевинарско-браварски и завршни радови у грађевинарству.
- 060501 — превоз путника у друмском саобраћају за своје потребе — градилишта.
- 070124 — Набавка и продаја огрева и грађевинског материјала на мало.
- 080123 — ресторани друштвене исхране (обезбеђење смешштаја и исхране радника)
- 012002 — производња грађевинског песка и шљунка
- 012142 — производња префабрикованих грађевинских елемената од цемента, шљунка и песка.
(блокови за зидање зидова и преграде, зидни елементи)
- 090129 — оправка и одржавање машина и уређаја.

Члан 4.

Основна организација може променити делатност ако су за то испуњени прописани услови.

Члан 5.

Промена или проширење делатности Основне организаци-

је врши се по поступку који се утврђује Статутом а у складу са Законом.

III. ОСНОВИ ЗА УРЕЂИВАЊЕ ПРАВА И ОБАВЕЗА

Члан 6.

Друштвено-економски односи у основној организацији утврђују се у складу са основама које су утврђене овим Самоуправним споразумом, Статутом и Законом о удруженом раду.

Члан 7.

Сваки радник у заједници са осталим радницима Основне организације остварује неотуђиво право рада друштвеним средствима управља процесом рада, учествујући у одлучивању у поступку утврђивања организације и њеном унапређивању, одлучује о резултатима свога рада, одлучује о дохотку и његовој расподели, учествује у уређивању међусобних односа у основној организацији, остварује друга права и дужности на основу Устава, Закона и других самоуправних општих аката.

Члан 8.

Радник у основној организацији има права, обавезе и одговорност по основу удруженог рада и удруживања рада и средстава у основној организацији и радној организацији.

Права, обавезе и одговорности радника утврђују се самоуправним општим актом у основној организацији и радној организацији.

Члан 9.

У остваривању својих обавеза друштвено-економских и других самоуправних односа и права у основној организацији удруженог рада, радници одлучују на начин утврђен Статутом основне организације на зборовима, путем референдума и другим облицима личног изјашњавања и посредним путем преко делегата у органима управљања у основној организацији.

Члан 10.

Конкретни облици и форме одлучивања утврђују се у скла-

ду за Законом о удруженом раду, Статутом и другим самоуправним општим актима Основне организације.

Члан 11.

У остваривању својих друштвено економских и других самоуправних права по основу удруживања рада и средстава у основну организацију, радници учествују у одлучивању о својим правима у складу са Самоуправним споразумом о удруживању и другим самоуправним општим актима донетим у складу са Самоуправним споразумом о удруживању.

Члан 12.

Радници основне организације дужни су да преиспитају односе у погледу унутрашње организованости основне организације и да приступе удруживању рада у нове основне организације када се за то у смислу закона стекну одређени услови.

Радници Основне организације такође су дужни да изврше реорганизовање своје основне организације и то у случају када се стекну услови за организовање нових основних организација или када престане да постоји који од услова на основу кога су организовали основну организацију.

При доношењу одлуке о реорганизовању основне организације радници ће сагласно Закону, обавештавати раднике осталих основних организација удруженог рада у саставу радне организације.

Члан 13.

Право и обавеза је радника основне организације да одлучују кроз форме и облике који, у складу са Уставом и Законом, буду утврђени у С Т А Т У Т У радне организације ГИП „Црна Трава“, Власотинце и другим самоуправним општим актима донетим у складу са Самоуправним споразумом о удруживању.

VI. ОСНОВИ ЗА УРЕЂИВАЊЕ ДРУШТВЕНО ЕКОНОМСКИХ ОДНОСА

1. Управљање друштвеним средствима

Члан 14.

Средства рада и пословања су ствари, материјална пра-

ва и новчана средства која радници у основној организацији користе у раду, произведу или остваре радом и пословањем у удруженом раду, односно текућим радом и пословањем.

Члан 15.

Основна средства основне организације су ствари које чине средства рада и пословања, а чији је век употребе дужи од годину дана и чија се вредност делом преноси на производе удруженог рада и накнађују из остварених прихода и из амортизације.

Основним средствима основне организације сматрају се и ствари из предходног става које су у изградњи, или су изграђене а нису приведене сервису, као и материјална права која су услов рада и пословања, ако се њихова вредност накнађује из остварених прихода у виду амортизације.

Остала средства рада и пословања основне организације су њена обртна средства.

Члан 16.

Средства за задовољавање заједничких потреба радника су средства која они издвајају из чистог дохотка основне организације и из својих личних дохода и удружују их за задовољавање својих личних и заједничких потреба и интереса.

Члан 17.

Радници основне организације имају право и обавезу да се користе друштвеним средствима и да располажу њима у складу са природом и наменом тих средстава.

Радници основне организације имају право и обавезу да се користе друштвеним средствима и да располажу њима у складу са природом и наменом тих средстава.

Члан 18.

У погледу коришћења, управљања и располагања друштвеним средствима радници основне организације имају права, обавезе и одговорности утврђене Законом и Правилником о средствима основне организације, у складу са Законом.

2. Распоређивање дохотна и чистог дохотна

Члан 19.

Доходак Основне организације се добија када се из њеног укупног прихода накнаде материјални трошкови и трошкови амортизације по минималним стопама прописаним законом.

Укупан приход основне организације чине приходи остварени:

- продајом производа и услуга на домаћем и иностраном тржишту, односно у оквиру радне организације, односно друге организације удруженог рада,
- учешћем у заједнички оствареном дохотку по основу удруживања рада и средстава,
- слободном разменом рада,
- на име компензације, регреса, премија, дотација и по другим основама утврђеним законом или самоуправним споразумом, односно уговором у складу са законом.

Члан 20.

Доходак основне организације расподеђује се на:

- обавеза према основним организацијама које обављају делатности образовања, науке, културе, здравства, социјалне заштите и друге друштвене делатности, а стичу доходак, односно остварују укупан приход слободном разменом рада, за које је законом одређено да се подмирују из дохотна основне организације,
- обавезе којима се обезбеђује социјална сигурност радника, за које је законом одређено да се подмирују из дохотна основне организације,
- обавезе за задовољавање општих друштвених потреба утврђене законом,
- обавезе према радној заједници која обавља послове од заједничког интереса за удружене основне организације,
- издаци учињени за очување, унапређење и заштиту човекове радне и животне средине, ако законом није одређено да се надокнађују из материјалних трошкова,
- чланарине, односно доприноси привредним коморама и другим општим удружењима организација удруженог рада,
- издаци за општенародну одбрану и друштвену самозаштиту,

- издаци за амортизацију преко износа обрачунатог по минималним стопама,
- новчане казне за привредне преступе и прекршаје, административне таксе и судски трошкови,
- премије за осигурање друштвених средстава,
- други издаци учињени за извршење законом одређених обавеза које су предузете самоуправним споразумом или уговором.

Члан 21.

Радници у основној организацији распоређују, у складу са Законом, чист доходак за:

- личне дохотке,
- заједничку потрошњу,
- унапређивање и проширавање материјалне основе рада,
- стварање и обнављање резерви.

Основи и мерила за распоређивање чистог дохотка у основној организацији утврђују се Правилником о распоређивању чистог дохотка.

3. Распоређивање средства за личне дохотке

Члан 22.

Раднику у основној организацији припада лични доходак који служи за задовољавање његових личних потреба, као и за задовољавање заједничких и општих друштвених потреба које се на основу самоуправног споразума, односно закона, подмирују из његовог личног дохотка.

Члан 23.

Лични доходак радника утврђује се према резултатима његовог рада и према његовом личном доприносу који је својим текућим радом и управљањем и привређивањем друштвеним средствима као својим и друштвеним минулим радом дао повећању дохотка основне организације, у складу са начелом расподеле према раду и сразмерно порасту производности свог рада и рада радника у другим основним организацијама са којима је удружио рад и средства и укупног друштвеног рада.

Поред начела расподеле према раду, радници у основној

организацији примењују и начело солидарности, првенствено коришћењем средстава заједничке потрошње ради учествовања у покривању одређених социјалних и других потреба радника са нижим личним дохотком и чланова његове породице.

Члан 24.

Основи и мерила за расподелу средстава за личне дохотке радника основне организације утврђују се Правилником о расподели средстава за личне дохотке.

Овај Правилник доноси се у складу са Самоуправним споразумом с заједничким основама и мерилима за расподелу средстава за личне дохотке кога су закључили радници основних организација у стаставу радне организације, а не може бити у супротности са Самоуправним споразумом о заједничким основама и мерилима који су радници основне организације закључили са радницима у основним организацијама ван састава радне организације ни са Друштвеним договором који је закључила, односно коме је приступила основна организација.

Члан 25.

Радник који иновацијом, рационализацијом или другим видом стваралаштва у раду друштвеним средствима доприноси повећању дохотка основне организације има право на посебну накнаду под условима утврђеним Правилником из члана 24. ст. 1. овог Споразума у складу са Законом.

Члан 26.

Сваком раднику Основне организације се по основу рада зајемчује лични доходак најмање у висини која обезбеђује његову материјалну и социјалну сигурност.

Висина зајемченог личног дохотка утврђује се Правилником о расподели средстава за личне дохотке зависно од општег степена производности укупног друштвеног рада и општих услова средине у којој радник задовољава своје личне и заједничке потребе.

Члан 27.

Радници у току године привремено утврђују и исплаћују ли-

чни доходак као аконтацију за периоде утврђене самоупра-
вним општим актом који не могу бити дужи од једног месеца.

Члан 28.

Коначан обрачун личног дохотка утврђује се завршним
рачуном основне организације.

Сваком раднику мора се уручити у писменом облику
коначан обрачун његовог личног дохотка, који садржи:

— износ личног дохотка, исказан по основима и мери-
лима по којима је вршена расподела средстава за личне до-
хотке,

— износ средстава која су из његовог личног дохотка
удружена за задовољавање заједничких потреба, исказаном
по њиховој намени,

— износ средстава која су из његовог личног дохотка
издвојена за опште друштвене потребе,

— износ средстава за заједничку потрошњу из чистог
дохотка основне организације,

— износ чистог дохотка.

Члан 29.

Чист лични доходак радника може бити предмет изврше-
ња највише до једне половине за обавезе законског издржава-
ња, а највише до једне трећине за остале обавезе.

Члан 30.

Раднику који текућим радом не постигне утврђене ре-
зултате рада услед умањења радне способности или је при-
ремено неспособан за рад има право на посебну накнаду,
сагласно принципима солидарности утврђеним Правилником
из члана 24. став 1.

V. ОСТВАРИВАЊЕ САМОУПРАВЉАЊА

1. Облици одлучивања

Члан 31.

У остваривању својих самоуправних права радници Осно-
вне организације одлучују на зборовима радника, референду-
мом и другим облицима личног изјашњавања, путем делегата
у радничком савету и контролном рада органа и служби осно-

вне организације, као и путем делегација и делегата у скупштинама самоуправних интересних заједница и скупштинама друштвено политичких заједница.

2. Одлучивање личним изјашњавањем

Члан 32.

Радници у основној организацији личним изјашњавањем одлучују о неотуђивим правима референдумом, односно давањем посебних изјава у писменом облику и другим облицима личног изјашњавања утврђеним законом и Статутом основне организације.

Члан 33.

Радници Основне организације референдумом одлучују: о Самоуправном споразуму о удруживању рада радника у Основној организацији; о Самоуправном споразуму о удруживању у радну организацију; о Самоуправном споразуму о удруживању у сложену организацију и пословну заједницу; о променама у организовању основне организације; о Статуту основне организације; о основама и мерилима за расподелу средстава за личне дохотке и за заједничу потрошњу радника; о другим самоуправним споразумима кад је то Законом утврђено; о одлукама које се односе на одрицање од права на повраћај и накнаду по основу минулог рада радника; и о другим питањима утврђеним Статутом основне организације.

Радници референдумом одлучују и о другим питањима о којима се одлучује личним изјашњавањем ако тако одлучи већина радника основне организације.

Члан 34.

Радници на збору радника дају иницијативу, предлоге и мишљења, усаглашавају ставове у остваривању права рада друштвеним средствима и другим самоуправним правима, утврђујући смернице за рад делегације и делегата и доносе одлуке под условима и на начин утврђен законом, овим Споразумом и Статутом основне организације.

Збор радника основне организације одлучује: о доношењу Правилника о радном односу, Правилника о систематизацији радних места Правилника о дисциплинској и материјалној орговорности радника, одлучује о отклањању несагласности из

међу Радничког савета и органа самоуправне радничке контроле: одлучује о захтеву за заштиту права против првостепене одлуке Радничког савета, као и о другим питањима утврђеним Статутом основне организације.

Ако због природе посцеса рада или из других разлога утврђеним Статутом, не постоји могућност за одржаврање јединственог збора радника, изјашњавање се врши на збовима по градилиштима или градњама ако је то могуће, или другим деловима процеса рада, у складу са Статутом основне организације.

Члан 35.

Радници давањем посебне изјаве у песменом облику одлучују о удруживању свог рада у основној организацији.

Остала питања о којима се одлучује на начин из претходног става, односно потписивањем утврђују се Статутом основне организације.

3. Одлучивање путем делегата у Радничком савету

Члан 36.

Радници Основне организације, заједно и равноправно одлучују путем делегата у Радничком савету основне организације на тај начин, што утврђују ставове о раду делегата у погледу изјашњавања о питањима о којима Раднички савет доноси одлуке.

Делегати у Радничком савету основне организације раде по смерницама радника који су их изабрали и за свој рад одговарају радницима Основне организације.

Члан 37.

Раднички савет Основне организације може изабрати извршни орган ради извршавања његових одлука и задатака које му повери.

4. Самоуправна радничка контрола

Члан 38.

Ради остваривања и заштите својих самоуправних права, радници основне организације имају право и дужност да остварују самоуправну радничку контролу — непосредно, преко

Радничког савета и преко одбора самоуправне радничке контроле.

5. Раднички савет

Члан 39.

У основној организацији радници образују раднички савет као орган управљања радом и пословањем основне организације.

Раднички савет сачињавају делегати радника свих делова процеса рада у основној организацији.

Члан 40.

Раднички савет Основне организације: утврђује предлог Статута, доноси самоуправне опште акте Основне организације о којима не одлучују радници на збору или на референдуму; утврђује предлог смерница за план основне организације; утврђује предлог елемената за (утврђивање) закључивање самоуправних споразума о основама планова самоуправних организација и заједница и о закључивању договора о основама планова друштвено-политичких заједница утврђује пословну политику; доноси план основне организације; утврђује мере за спровођење пословне политике и плана основне организације; доноси одлуку о давању, односно узимању кредита у вези са текућим пословима у складу са планом основне организације; утврђује периодични обрачун и завршни рачун; бира, именује и разрешава од дужности извршни и пословни орган, доноси одлуку о избору кандидата за рад на руководећем радном месту, доноси одлуку о распоређивању радника у другу основну организацију; стара се о обавештавању радника о питањима од интереса за њихово одлучивање и контролу у основној организацији; даје смернице и упутства извршном органу и пословодном органу Основне организације и врши контролу над њиховим радом; утврђује програм мера које произилазе из програма општенародне одбране и друштвене самозаштите које се односе на Основну организацију и стара се о начину спровођења тих мера.

Раднички савет врши и друге послове утврђене Статутом и другим самоуправним актима Основне организације.

Члан 41.

Раднички савет Основне организације може укинути акт,

односно обуставити меру коју је донео његов извршни орган, ако сматра да је извршни орган доношењем акта, или предузимањем мера прекорачио овлашћење или повредио самоуправни општи акт да се тим актом, односно мером не спроводи утврђена политика или не извршава одлука Радничког савета, односно радника.

6. пословодни орган

Члан 42.

Пословодни орган Основне организације је директор Основне организације.

Директора Основне организације именује и разрешава Раднички савет Основне организације, на начин и под условима одређеним Законом и Статутом основне организације.

Члан 43.

Директор основне организације: води пословање Основне организације и усклађује процес рада у њој, предлаже пословну политику и мере за њено спровођење; извршава одлуке и закључке донесене личним изјашњавањем радника и одлуке и закључке Радничког савета Основне организације и његовог извршног органа; разматра, пре утврђивања, предлог плана и све појединачне одлуке у вези са извршењем плана и даје мишљење и предлоге о њима, обавља и друге послове утврђене Законом и Статутом Основне организације.

Члан 44.

Директор Основне организације одговара за законитост рада Основне организације и има право да предузме мере одређене Законом и Статутом Основне организације.

VI. ОСНОВИ ЗА УРЕЂИВАЊЕ МЕЂУСОБНИХ ОДНОСА У ОСНОВНОЈ ОРГАНИЗАЦИЈИ

1. Појам и уређивање радног односа

Члан 45.

Радни однос је међусобни однос кога радници Основне организације, у остваривању права рада друштвеним средствима, успостављају у заједничком раду и одређују самоуп-

равним општим актима утврђујући појединачна и заједничка права, обавезе и одговорности у складу са Законом.

Члан 46.

Радници слободно и равноправно, у складу са овим Споразумом, утврђују међусобна права, обавезе и одговорности:

Правилником о радном односу,

Правилником о систематизацији радних места (Правилник о организацији рада и пословања),

Правилником о дисциплинској и материјалној одговорности радника.

Ови правилници морају бити у складу са Законом и Статутом као и са Самоуправним споразумима и друштвеним договорима које је основна организација закључила или им је приступила.

2. Утврђивање послова и задатака

Члан 47.

Послови и задаци у вези са делатношћу коју обавља основна организација утврђују се Правилником о систематизацији радних места.

Члан 48.

Правилником о систематизацији радних места утврђује се организација процеса рада у производњи и пословању, утврђују се организациони делови и одређују њихови задаци, одређују се радна места са описом послова и задатака, утврђује се организација административно-стручних, помоћних и других општих послова који се обављају у основној организацији.

Члан 49.

Правилник о систематизацији радних места доноси Раднички савет.

Члан 50.

При утврђивању организације рада и пословања, обавеза је радничког савета и свих радника да се организација рада и пословања и радна места утврде тако како би се на најбољи

и нај ефикаснији начин обављали послове који произилазе из утврђене делатности основне организације.

Организација рада и пословања обавезно се спроводи на принципима примене достигнућа савремене науке и технике у погледу постојећег предмета пословања.

Директор основне организације заједно са стручном службом учествује у припремању предлога организације рада и пословања.

Члан 51.

Усклађивање организације рада и пословања обавезно се врши са плановима производње и пословања.

Директор основне организације има право и дужност да покрене иницијативу за усклађивање и измене и допуне постојеће организације у вези са планираним задацима.

Члан 52.

Правилником о систематизацији радних места одређују се радна места у процесу рада и пословања, посебна овлашћења која имају радници на тим радним местима, њихова права, дужности и одговорности у погледу обављања радних задатака.

3. Заједнички интереси радника у оквиру радне организације и основне организације

Члан 53.

Радници Основне организације дужни су самоуправним споразумом о удруживању са радницима других основних организација у саставу Радне организације утврдити заједничке основе и мерила за утврђивање одређених права, обавеза и одговорности самоуправним споразумом о међусобним правима, обавезама и одговорностима.

4. Остваривање права, обавеза и одговорности и одлучивање о правима, обавезама и одговорностима радника

Члан 54.

Права, обавезе и одговорности у радном односу радник остварује у Основној организацији, а кад је то одређено Самоуправним споразумом о удруживању и у Радној организаци-

ји, односно сложеној организацији удруженог рада.

Члан 55.

За одлучивање о остваривању појединачних права и обавеза радника Раднички савет Основне организације образује Комисију за радни однос, коју чине предведник и два члана.

Раднички савет може образовати и повремене комисије за утврђивање радне способности и доношење одлуке о престанку радног односа по том основу. Њих сачињавају председник и два члана који имају најмање стручну спрему радника чију способност утврђују.

За утврђивање дисциплинске одговорности и изрицање дисциплинских мера образује се Дисциплинска комисија коју, под условима одређеним Законом, бирају радници непосредно.

За утврђивање материјалне одговорности радника Раднички савет Основне организације образује Комисију за накнаду штете од председника и два члана.

О захтеву за заштиту права и приговора против одлуке Дисциплинске комисије одлучује Раднички савет.

О захтеву за заштиту права против првостепене одлуке Радничког савета одлучује збор радника Основне организације.

Збор радника може ставити ван снаге и коначну одлуку Радничког савета ако овај не прихвати предлог органа самоуправне радничке контроле да се неправилност која је чини незаконитом отклони.

5. Заснивање радног односа

Члан 56.

Свако може слободно, равноправно и под једнаким условима, на начин урађен законом и Правилником о радном односу да заснује радни однос са радницима у Основној организацији.

Члан 57.

Радни однос може да заснује лице које је навршило 15 година живота и има општу здравствену способност, ако испуњава услове које Правилником о систематизацији радних места радници утврде према потребама процеса рада, условима рада, пословима и радним задацима у складу са Законом.

Члан 58.

Радни однос се заснива путем огласа или конкурса.

Радник је засновао радни однос кад да писмену изјаву да је упознат са овим Споразумом, правилницима којима се уређује радни однос, другим самоуправним општим актима којима се уређују његова права, обавезе и одговорности и Статутом основне организације и да их прихвати.

Радник остварује права, обавезе и одговорности из радног односа од дана када је почео да ради.

Члан 59.

Радни однос се заснива на неодређено време а изузетно, у случајевима и условима утврђеним Законом, на одређено време.

Члан 60.

Приправник може засновати радни однос на неодређено или одређено време, што се у складу са Законом, утврђује Правилником о радним односима.

7. Радно место, распоређивање радника и однос према раду

Члан 61.

Под радним местом подразумевају се скупови послова, односно радних задатака из делатности Основне организације који се, као сталан садржај рада једног или више радника одређених стручних и других радних способности, издвајају у оквиру целине радног процеса не нарушавајући његово јединство.

Послове и радне задатке, број радника који их врше и услове у погледу њихових стручних и других радних способности (стручна спрема одређеног занимања, односно смера или струке, оспособљеност за обављање одређених послова и задатака, искуство, организационе способности, граница година живота, посебни здравствени услови, психофизичке способности, подобност за вршење одређених послова и задатака) утврђују радници Основне организације Правилником о систематизацији радних места.

Члан 62.

Радник који заснива радни однос упућује се на радно ме-

сто на коме се врше послове, односно радни задаци ради којих је засновао радни однос.

Члан 63.

За време трајања радног односа, радник може, у складу са законом, бити распоређен на посао, односно радни задатак другог радног места у Основној организацији који одговара његовој стручној спреми, односно радној способности стеченој радом у случајевима и условима утврђеним према потребама рада, Правилником о радном односу.

Изузетно, радник се може, уз његов пристанак, распоредити привремено или трајно на послове, односно радне задатке другог радног места за које се тражи нижа стручна спрема од оне коју има.

Члан 64.

Прелазак односно распоређивање радника из једне у другу основну организацију уређује се, у складу са Законом, самоуправним споразумом о удруживању у радну организацију.

Члан 65.

Радник има право и дужност да савесно и марљиво врши поверене послове и извршава радне задатке и да стално усавршава своје знање, способности и радне вештине, да би што успешније вршио рад, као и дужности да се придржава утврђене радне дисциплине.

7. Радно време, одмор и одсуства и заштите радника

Члан 66.

Пуно радно време радника у основној организацији износи 42 часа седмично.

Радна седмица траје пет радних дана, а у сезони 6 радних дана.

Распоред пуног радног времена утврђују радници Правилником о радном односу.

Скраћено радно време утврђено законом изједначава се са пуним.

Изузетно, радно време радника може, за ограничени период, трајати дуже од 42. часа у седмици, у случајевима и ус-

ловима утврђеним самоуправним општим актом у складу са Законом.

Ноћни рад је посебан услов рада.

Члан 67.

Радник има право да у складу са Законом користи:

- одмор у тону радног дана,
- одмор између два радна дана,
- недељни одмор,
- одмор у време државних празника,
- годишњи одмор.

Радник има право на плаћено и неплаћено одсуство у случајевима и условима одређеним Правилником о радном односу, у складу са Законом.

Члан 68.

Радници у основној организацији имају право и дужности: да стварају услове рада и предузимају мере заштите на раду којима се обезбеђује њихов физички интегритет, здравље и лична сигурност на раду; да обезбеде заштиту од других опасних и штетних утицаја на њихову здравствену и радну способност као и да се придржавају прописаних мера и норматива заштите на раду.

Радници у основној организацији учествују у утврђивању, предузимању и спровођењу мера за очување, унапређивање и заштиту човекове средине.

Заштита на раду и животне средине уређује се Правилником о заштити радника.

8. Одговорност за вршење радних обавеза и дисциплинска одговорност

Члан 69.

Радници су међусобно и лично одговорни за савесно извршење радних обавеза.

Радник одговара дисциплински и материјално.

Члан 70.

За повреде радних обавеза и друге повреде радне дисциплине, раднику се може изрећи једна од следећих дисциплинских мера:

- опомена,
- јавна опомена,
- распоред на друге послове, односно радне задатке за одређено време у складу са Законом,
- новчана казна,
- престанак радног односа,

Правилником о одговорности радника, у складу са Законом, утврђују се: лакше и теже повреде радних обавеза и друге повреде радне дисциплине, органи за покретање и вођење поступка и изрицање мера, правила дисциплинског поступка, услови за изрицање дисциплинских мера и рокови за покретање и вођење поступка односно за извршење дисциплинских мера.

Члан 71.

Радник који у раду, односно у вези са радом намерно или из крајње непажње проузрокује штету основној организацији дужан је надокнадити је.

Радник који претрпи штету на раду или у вези са радом, има право да од основне организације захтева накнаду штете по општим начелима о одговорности за штету.

Услови и поступак утврђивања одговорности радника односно основне организације утврђују се Правилником о одговорности радника.

9. Престанак радног односа

Члан 72.

Раднику престаје радни однос по његовој вољи односно сагласности:

1. Ако писмено изјави да не жели да ради у Основној организацији, да пренида радни однос;
2. Ако се са овлашћеним органом писмено споразуме да му престане радни однос,
3. Ако одбије да ради на одговарајућем радном месту, односно да се доквалификује или преквалификује.

Члан 73.

Раднику може престати радни однос независно од његове воље:

1. Ако је приликом ступања у радни однос прећутао или дао неистините податке у вези са условима рада а они су битно утицали на његов избор,

2. Ако учини тежу повреду радне обавезе,
3. Ако по истеку приправничког стажа не положи стручни испит а примљен је на неодређено време,
4. Ако неодговорним односом према раду доведе Основну организацију у економске тешкоће због којих престане потреба за радом једног броја радника,
5. Ако се утврди да нема способности за извршење послова, односно радних задатака који су му поверени.
6. Ако се покрене поступак за престанак основне, односно радне организације.

Члан 74.

Раднику престаје радни однос по сили Закона:

1. Ако одбије да да писмену изјаву о прихватању самоуправног споразума о удруживању рада радника;
2. Ако је на начин прописан Законом утврђено да је потпуно неспособан за рад;
3. Ако испуни услове за личну пензију, а Законом није друкчије одређено;
4. Ако му је Законом или одлуком суда односно другог органа забрањено да врши послове, односно радне задатке које је обављао а не може му се обезбедити рад на другом радном месту;
5. Ако због издржавања казне затвора мора бити одсутан дуже од шест месеци;
6. Ако због изречене мере безбедности, васпитне или заштитне мере у трајању дужем од шест месеци мора да буде одсутан с рада;
7. Ако буде упућен или распоређен у другу основну организацију у оквиру радне организације или сложене организације удруженог рада,
8. Кад истекне време приправничког стажа, а радни однос је заснован на одређено време;
9. Кад истекне трајање радног односа на одређено време.

10. Заштита права радника

Члан 75.

Заштиту права радника остварује у Основној организацији и пред надлежним судом удруженог рада.

Заштиту права пред судом удруженог рада не може тражити радник који претходно није тражио заштиту права у Ос

новној организацији, осим ако остварује новчано потраживање.

Члан 76.

У заштити права радника учествују друштвени правобранилац самоуправљања, инспекције рада, арбитраже за радне спорове, синдикална организација и други органи одређени Законом.

VII. УДРУЖИВАЊЕ РАДА И СРЕДСТАВА У РАДНОЈ ОРГАНИЗАЦИЈИ

1. Циљ удруживања

Члан 77.

Ради остваривања својих заједничких интереса у раду и стицању дохотна у појединим међусобно зависним деловима процеса рада и средстава друштвене репродукције радници у основној организацији слободно удружују рад и средства рада у радну организацију и друге облике удруживања рада и средстава.

2. Радна организација

Члан 78.

Радну организацију чине радници повезани заједничким интересима у раду и организовани у основне организације у њеном саставу.

У Радној организацији радници удружених основних организација планирају развој и, у складу с тим удружују рад и средства, утврђују међусобне односе у заједничком пословању, стицању дохотна и остваривању других заједнички утврђених циљева и задатака у раду, производњи и промету, утврђују заједничке основе и мерила за распоређивање дохотна и расподелу средстава за личне дохотке и одлучују о другим заједничким интересима, организују заједничке службе, на основу узајамности и солидарности, обезбеђују своју економску стабилност и социјалну сигурност.

3. Конституисање радне организације

Члан 79.

Радна организација се конституише;

1. Закључењем Самоуправног споразума о удруживању основних организација у Радну организацију;
2. Избором Радничког савета Радне организације,
3. Именовањем вршиоца дужности пословног органа.

Члан 80.

После закључења Самоуправног споразума о удруживању у радну организацију, а најдоцније у року од шест месеци од дана закључења тог споразума, на предлог Радничког савета Радне организације радници удружених основних организација већином гласова свих радника у свакој од тих организација, доносе Статут Радне организације.

4. Радна заједница заједничких служби

Члан 81.

За обављање административно-стручних, помоћних и њима сличних послова од заједничког интереса за основне организације у саставу радне организације образује се Радна заједница заједничких служби.

Радници у основним организацијама и радници Радне заједнице закључују Самоуправни споразум о међусобним правима, обавезама и одговорностима.

5. Органи радне организације

Члан 82.

У радној организацији радници су дужни да образују Раднички савет као орган управљања радом и пословањем.

Раднички савет Радне организације сачињавају делегати радника основних организација у њеном саставу и делегати Радне заједнице заједничких служби, непосредно изабрани на начин и по поступку који су утврђени Самоуправним споразумом о удруживању или Статутом и Законом.

У раднички савет Радне организације делегати се бирају сразмерно броју радника основних организација с тим што свака основна организација мора бити заступљена најмање са једним делегатом.

Члан 83.

У радној организацији може се образовати један или ви-

ше извршних органа Радничког савета коме се поверава вршење одређених извршних функција, утврђених Статутом Радне организације.

Члан 84.

У Радној организацији постоји пословодни орган који координира рад пословодних органа основних организација у саставу Радне организације у оквиру послова који се врше у Радној организацији у складу са Законом и овлашћењем која су утврђена Самоуправним споразумом о удруживању.

Члан 85.

У Радној организацији образује се орган самоуправне радничке контроле.

VШ. ОБАВЕШТАВАЊЕ РАДНИКА

Члан 86.

Органи Основне организације дужни су да обезбеде редовно, благовремено, истинито, потпуно и по садржини и облику приступачно обавештавање радника о целокупном пословању Основне организације и њеном материјално-финансијском стању о стицању и расподели дохотка и коришћењу средстава, о резултатима оствареним удруживањем средстава из минулог рада у свим облицима удруживања рада и средстава као и о другим питањима од интереса за управљање, одлучивање и остваривање самоуправне радничке контроле.

Радници Основне организације имају право и дужност да захтевају да буду обавештени о раду и извршавању одлука Радничког савета Радне организације и других организација и заједница у којима су удружили рад и средства.

Члан 87.

Раднички савет и директор основне организације дужни су да раднике и синдикат обавештавају о упозорењима, налазима и одлукама друштвеног правобраниоца самоуправљања, службе друштвеног књиговодства, органа надлежног за вршење надзора над законитошћу рада основне организације, судова, органа друштвено-политичких заједница, ондосно синдикалне организације, ако то ти органи захтевају.

IX. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 88.

Овај Самоуправни споразум ступа на снагу даном објављивања на огласној табли.

Члан 89.

Одмах по објављивању радницима Основне организације уручује се по један примерак Самоуправног споразума.

Члан 90.

Посебне изјаве у писменом облику о прихватању овог Самоуправног споразума радници дају у року од 10 дана од дана када им је Споразум уручен.

Овај рок не тече према раднику који је оправдано спречен да да изјаву из претходног става.

Члан 91.

Овај Споразум донели су радници Основне организације личним изјашњавањем на референдуму одржаном 22. децембра 1977. године.

Председник синдикалне
организације

За Основну
организацију удруженог рада

СТАТУТ

II

СТАТУТ

ОСНОВНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

На основу члана 107. Устава СФРЈ, члана 337 и 463 Закона о удруженом раду радници Основне организације удруженог рада Грађевинска производња „Оператива“ — Власотинце Грађевинско индустријског предузећа „Црна Трава“ — Власотинце, већином гласова свих радника, на референдуму спроведеном дана 22. децембра 1977. године донели су

С Т А Т У Т

ОСНОВНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ УДРУЖЕНОГ РАДА ГРАЂЕВИНСКА ПРОИЗВОДЊА „ОПЕРАТИВА“

І. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Радници Основне организације удруженог рада Грађевинска производња „Оператива“ — Власотинце (у даљем тексту Основна организација) овим Статутом регулишу: назив, седиште и делатност основне организације; састав, избор, односно именовање, опозив, односно разрешење и делокруг Радничког савета, његовог извршног органа као пословног органа и њихову одговорност; питања о којима се радници лично изјашњавају и начин личног изјашњавања и одлучивања; обавезе самоуправних и других органа према синдикату; начин избора и опозива делегација и делегата у основној организацији и њихова права, дужности и одговорности; заступање и представљање основне организације; коришћење и располагање средствима за производњу и другим средствима; израду и доношење планова; остваривање самоуправне радничке контроле и орган самоуправне радничке контроле; садржину, начин и рокове обавештавања радника; општенародну одбрану и друштвену самозаштиту; пословну тајну; садржај и чување записника о одлукама радника и колегијалних органа; начин доношења, измене и допуне Статута и доношење других самоуправних општих аката основне организације.

Члан 2.

Радници основне организације удруженог рада слободно удружују свој рад и на основу друштвених средстава и свога рада остварују право рада друштвеним средствима, управљају радом, условима и резултатима свога рада, уређују међусобне односе, одлучују о дохотку, стичу лични доходак и остварују своја самоуправна и друга права.

Члан 3.

Основна организација удруженог рада у свом пословању и остваривању права и обавеза поступа у складу са Уставом, законима, друштвеним договорима, самоуправним споразумима, овим Статутом и другим општим актима.

Члан 4.

У остваривању права и обавеза из удруженог рада сви радници основне организације су равноправни.

Члан 5.

Основна организација удруженог рада је организована одлуком збора радних људи од 10. X, 18. X, 19. X, 20. X, 22. X и 25. X 1973. године и уписана у регистар Окружног привредног суда у Лесковцу.

Основна организација удруженог рада је удружена у радну организацију Грађевинско индустријско предузеће „Црна Трава“ — Власотинце одлуком радника Основне организације.

II — НАЗИВ, СЕДИШТЕ, ПЕЧАТ, ЗАСТУПАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ И ОДГОВОРНОСТ ОСНОВНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

Члан 6.

Назив основне организације је: Грађевинско индустријско предузеће „Црна Трава“, Грађевинска производња „Оператива“, са неограниченој супсидијарној одговорности других ООУР.

Седиште основне организације је: у Власотинцу у улици Трг 8 октобар број 9.

Члан 7.

Основна организација удруженог рада има својство правног лица и посебан жиро рачун код Службе друштвеног књиговодства Лесковац, експозитура у Власотинцу.

Члан 8.

Основна организација има свој печат и штамбиљ.

Печат је округлог облика и има следећи текст: Грађевинско индустријско предузеће „Црна Трава“ — Власотинце, ООУР „Оператива“.

Штамбиљ је правоуглог облика и има следећи текст: Грађевинско индустријско предузеће „Црна Трава“, ООУР „Оператива“ Власотинце, са местом (линијама) за уписивање броја и датума.

Члан 9.

Основну организацију представља и заступа директор основне организације у границама њене делатности и својих овлашћења, сходно одредбама Закона, Самоуправног споразума о удруживању и овог Статута. Пословну јединицу за промет грађевинским материјалом заступа и представља и пословођа радне јединице.

Основну организацију представља и заступа и директор радне организације у границама овлашћења из самоуправних споразума, Статута и посебних одлука органа управљања.

У отсуности директора основне организације замењује лице овлашћено од стране Радничког савета.

У правном промету са трећим лицима у своје име и за рачун основне организације иступа радна организација.

Члан 10.

Директор основне организације може пуномоћјем у писменом облику пренети своја овлашћења за заступање и потписивање на друге раднике основне организације и радне заједнице.

Приликом давања пуномоћја, директор је дужан да одреди садржину и обим истог.

Члан 11.

Основну организацију могу заступати и радници који имају положај пуномоћника по запошљавању. Они могу закључи-

вати одређене уговоре и вршити друге послове али само у границама својих редовних радних дужности.

Члан 12.

За своје обавезе основна организација одговара свим својим средствима и основне организације у радној организацији супсидијарно неограничено.

За обавезе основних организација у радној организацији и радне организације, основна организација одговара супсидијарно неограничено.

III — ДЕЛАТНОСТ ОСНОВНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ УДРУЖЕНОГ РАДА

Члан 13.

Основна организација удруженог рада сагласно одлуци о јединственој класификацији делатности обавља следеће основне и споредне делатности.

1. Основна делатност

050100 — **Висоноградња**

— изградња, реконструкција, адаптација и оправке привредних, стамбених и других зграда.

2. Споредна делатност:

05020 — **Нискоградња и хидроградња**

050201 — изградња, реконструкција и оправка путева, улица и тргова, друмских мостова, надвожњака и железничке пруге.

050202 — изградња, реконструкција и оправка базена, цевовода, спољних водовода и канализације.

050209 — изградња, реконструкција и оправка грађевинских објеката електроенергетских преноса и паровода.

05030 — **Инсталациони и заштитни радови у грађевинарству**

050301 — постављање и оправка грађевинских инсталација: унутрашње водоводне, канализационе и електричне инсталације, инсталације парног грејања, плинске инсталације, инсталације лифтова и дизалица, клима уређаја, покретних степеништа и слично.

050302 — фасадерски, терацерски, молерско-фарбарски, паркетарски, гипсарски, штукочермерски и изолаторски радови, радови облагања подова и степеништа лимарски, гумом и другим материјалом, стакло-

- резачки, керамичарски, грађевинско-браварски и завршни радови у грађевинарству.
- 060501 — превоз путника у друмском саобраћају за своје потребе — градилишта.
- 070124 — Набавка и продаја огрева и грађевинског материјала на мало.
- 080123 — ресторани друштвене исхране (обезбеђење смешштаја и исхране радника)
- 012002 — производња грађевинског песка и шљунка
- 012142 — производња префабрикованих грађевинских елемената од цемента, шљунка и песка.
(блокови за зидање зидова и преграде, зидни елементи)
- 090129 — оправка и одржавање машина и уређаја.

Члан 14.

Основна организација може вршити измене и допуне делатности из претходних чланова само ако њима не захвата послове из делатности других основних организација удруженог рада у саставу радне организације или пак ако од њих добије сагласност.

Члан 15.

Административно стручне, помоћне и сличне послове за основну организацију обавља радна заједница Службе заједничких послова радне организације, која исте послове обавља и за друге основне организације у радној организацији, у складу са Самоуправним споразумом о удруживању и Самоуправним споразумом о међусобним односима, правима и обавезама и одговорностима основних организација удруженог рада и радне заједнице.

IV — УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА ОСНОВНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

Члан 16.

У основној организацији удруженог рада постоје следећи организациони облици вршења рада:

- 1) ЈУР Друштвени стандард,
- 2) Градње,
- 3) Служба техничке припреме,

- 4) Пословна јединица,
- 5) Градилишта, и
- 6) Управа основне организације

Члан 17.

У ЈУР Друштвени стандард обављају се послови смештаја, исхране и превоза радника.

У градњама се обављају послови руковођења, координације и обједињавања рада на градилиштима на одређеном подручју.

У служби техничке припреме обављају се послови стручно техничке одредбе и разраде инвестиционо техничке документације објеката који се граде, разраде и планирања извођења радова, послови анализирања, програмирања и други послови.

У пословној јединици врше се послови набавке и продаје грађевинског материјала на велико и мало.

На градилиштима се врше послови изградње објеката.

У управи основне организације се врше послови планирања организовања и усмеравања рада основне организације као целине и организационих облика вршења рада.

Члан 18.

Делови основне организације удруженог рада могу стећи статус основне организације удруженог рада на начин и под условима одређеним законом.

Унутрашња организација основне организације удруженог рада се ближе регулише општим актом о унутрашњој организацији и систематизацији послова.

V — ОСТВАРИВАЊЕ САМОУПРАВЉАЊА РАДНИКА

Одлучивање радника личним изјашњавањем

Члан 19.

У остваривању својих друштвено-економских и других самоуправних права радници одлучују личним изјашњавањем, путем делегата у Радничком савету и контролом извршавања одлука и рада органа и служби у основној организацији.

Члан 20.

Личним изјашњавањем радници одлучују референдумом, на зборовима радника, потписивањем изјава и другим обли-

цима личног изјашњавања утврђеним законом, самоуправним споразумом и овим Статутом.

Члан 21.

О свим питањима о којима се одлуке доносе личним изјашњавањем радника, претходно се расправља на зборовима радника основне организације.

Претходно расправљање спроводи се на начин утврђен Законом о удруженом раду и овим Статутом.

1. Референдум

Члан 22.

Радници основне организације референдумом одлучују: о Самоуправном споразуму о удруживању рада радника у основној организацији; о Самоуправном споразуму о удруживању у радну организацију, сложену организацију и пословну заједницу; о променама у организовању основне организације; о статуту основне организације, радне организације и сложене организације; о основама плана основне организације; о основима и мерилима за расподелу средстава за личне дохотке и за заједничку потрошњу радника; о другим самоуправним споразумима над је то законом утврђено; о одлукама које се односе на одрицање права на повраћај удружених средстава, односно накнаду за привређивање удруженим средствима.

Радници референдумом одлучују и о другим питањима о којима се одлучује личним изјашњавањем ако тако одлучи већина радника основне организације.

Референдумом радници одлучују и о другим питањима утврђеним самоуправним споразумима или друштвеним договорима.

Члан 23.

Одлуку о расписивању референдумама доноси Раднички савет и збор радника.

Референдум се расписује најмање 15 дана пре његовог одржавања.

Одлуком о расписивању референдума утврђује се време и место његовог одржавања, питања о којима се гласа и други подаци потребни за потпуно информисање о одржавању референдума.

Члан 24.

Приликом расписивања референдума именује се комисија за спровођење референдума.

Комисија се састоји од председника и два члана.

Комисија за спровођење референдума стара се о правилном и законитом спровођењу референдума, припрема гласачке листиће са кратким и образложеним питањима која су предмет референдума, стара се о правилном гласању, утврђује резултате гласања и о томе подноси извештај органу који је референдум расписао.

Члан 25.

На референдуму радници гласају са „за“ или „против“. На референдуму одлука се доноси већином гласова укупног броја радника уписаних у бирачки списак.

Одлука донета на референдуму обавезна је за све органе и раднике Основне организације удруженог рада.

О истом питању не може се поново расписати референдум пре протекла рока од најмање шест месеци од дана одржавања референдума о том питању.

Збор радника

Члан 26.

Збор радника чине сви радници који су удружили рад у основној организацији.

Члан 27.

На збору радника радници:

1. Одлучују о доношењу самоуправних општих аката,
2. Одлучују о располагању и коришћењу средстава основне организације удруженог рада,
3. разматрању предлога радничког савета,
4. расправљају о предлогу одлуке о закључивању уговора о кредиту за инвестициона улагања и других уговора и самоуправних споразума којима се прибављају средства у већем обиму за проширење материјалне основе рада или удруживања средстава сопствене акумулације за дугогодишња улагања у основној организацији удруженог рада и другим облицима удруживања тих средстава и за остваривање дру-

гих заједничких циљева у заједничком раду и заједничком до-
хотку уз заједнички ризик,

5. бирају и опозивају председника збора радника, деле-
гате у раднички савет основне организације удруженог рада
и у раднички савет радне организације, чланове самоуправне
радничке контроле, чланове дисциплинске и других комиси-
ја, и

6. врше и друге послове утврђене законом, самоуправ-
ним споразумом, статутом и другим општим актима.

Члан 28.

Збор радника за целу основну организацију може се одр-
жати ако му присуствује већина радника од укупног броја
радника у основној организацији.

Због радника се одржава по градњама и градилиштима.

Члан 29.

Збор радника основне организације удруженог рада своје
одлуке и закључке доноси већином гласова укупног броја рад-
ника, ако законом није друкчије одређено.

Члан 30.

Збор радника сазива председник збора а у његовој од-
сутности заменик председника.

Збором руководи председник збора или председништво
изабрано на збору.

Председник односно заменик председника збора радних
људи сазива збор према потреби.

Збор радника мора се сазивати на предлог инокосног
пословодног органа Основне организације удруженог рада,
на основу закључака радничког савета Основне организације,
као и на захтев најмање једне трећине радника Основне ор-
ганизације удруженог рада.

Ако председник односно његов заменик не сазове збор
на предлог односно захтев из предњег става, то ће учинити
предлагач односно подносилац захтева.

Члан 31.

Збор радника сазива се писменим путем, најмање пет да-
на пре његовог одржавања, са предлогом дневног реда.

Збор се може сазвати и без писменог позива на један дан раније, кад је неопходно да се решавају питања без одлагања и у роковима које су утврдили надлежни органи.

Члан 32.

О раду збора радника води се записник, који садржи време одржавања збора, питања утврђена дневним редом, одлуке и закључке које је усвојио збор и кратка излагања учесника дискусије.

Записни о раду збора радника потписује председник и записничар, односно председништво и записничар.

Збор радника бира из својих редова председника збора и његовог заменика. Председник збора радника и његов заменик бирају се на две године.

Члан 33.

Пословником о раду збора радника ближе се утврђује рад збора радника у складу са овим статутом.

3. Одлучивање путем потписивања посебних изјава

Члан 34.

О свим питањима стављених у надлежност збора радника може се одлучивати и путем потписивања посебних изјава када се у сваком конкретном случају одлучи да се на тај начин обави одлучивање.

Члан 35.

Одлучивање путем потписивања посебних изјава у основној организацији спроводе председник збора, председник основне организације синдиката и председник радничког савета преко комисије за изјашњавање у основној организацији.

Члан 36.

Комисија за изјашњавање је дужна да о резултатима одлучивања састави записник у коме се констатује колико је од укупног броја радника прихватило предлог одлуке.

Члан 37.

Раднички савет основне организације на седници проглашава резултате одлучивања путем потписивања изјава у року од седам (7) дана од дана изјашњавања.

4. Контрола извршења одлуке референдума и збора радника

Члан 38.

На сваком збору радника подноси се извештај о извршењу одлука донешених на референдуму потписивањем писмених изјава и збору радника.

Извештај се може поднети у писменом облику или усмено, на самом збору радника.

Члан 39.

Ако одлуком није одређено одговорно лице или орган за њено спровођење, извештај о извршењу подноси директор основне организације.

За одлуке које нису извршене или се извршавају са закашњењем, односно лице је дужно да дâ потребно објашњење.

5. Контрола органа и служби основне и радне организације

Члан 40.

Остварујући контролу органа и служби основне и радне организације збор радника разматра:

— годишњи извештај о раду радничког савета радне организације,

— годишњи извештај о раду пословодног органа радне организације,

— полугодишњи извештај о раду делегата у радничком савету радне организације,

— полугодишњи извештај о раду одбора самоуправне радничке контроле основне и радне организације,

— полугодишњи извештај о раду радничког савета основне организације,

— полугодишњи извештај о раду делегата основне организације,

— годишњи извештај о раду директора основне организације,

— годишњи извештај о раду комисија које се непосредно бирају,

— друге извештаје које буде захтевао.

Члан 41.

Збор радника може да захтева подношење одређених извештаја појединих служби у основној организацији или радној заједници.

Службе из претходног става су дужне да поднесу извештаје које захтева збор радника.

Члан 42.

После разматрања извештаја о раду органа или служби основне организације или радне заједнице, збор радника доноси одговарајуће одлуке у зависности од извештаја који је разматрао, већином гласова од укупног броја радника у основној организацији.

Одлучивање путем делегата и делегација

Члан 43.

Путем делегата и делегација радници одлучују у основној организацији, у радној организацији, у скупштинама друштвено-политичких и самоуправних интересних заједница.

1) Одлучивање у основној организацији

а) Раднички савет основне организације

Члан 44.

У основној организацији се образује раднички савет основне организације у (даљем тексту: раднички савет) као орган управљања радом и пословањем основне организације.

Члан 45.

Раднички савет основне организације има 17 чланова.

Раднички савет основне организације чине делегати радника свих делова процеса рада основне организације.

Састав радничког савета мора одговарати и социјалној структури радника основне организације.

Члан 46.

Своје делегате у раднички савет основне организације удруженог рада, бирају радници јединствено за целу основну организацију удруженог рада, на основу кандидатуре у појединим деловима процеса рада.

Број делегата треба да буде сразмеран броју радника сваког дела процеса рада у основној организацији удруженог рада, с тим да сваки део процеса рада има најмање једног делегата.

Члан 47.

Радници бирају делегате у раднички савет основне организације јединствено за целу основну организацију, на основу кандидатуре у деловима процеса рада.

Делегате у раднички савет бирају непосредно тајним гласањем радници у основној организацији.

Делегати се бирају са мандатом од две године.

Нико не може више од два пута узастопно бити биран у раднички савет основне организације.

Члан 48.

У раднички савет не може бити биран пословодни орган основне организације, његов заменик или помоћник и шефови ЈУР-а и служби и управници градње.

Члан 49.

Изборе расписује раднички савет најкасније 30 дана пре истека мандата и одлуком о распусивању избора одређује дан одржавања избора и именује органе за спровођење избора.

Члан 50.

Органи за спровођење избора су изборна комисија, бирачки одбор и комисија за израду списка бирача.

Члан 51.

Изборна комисија има следећи задатак:

- 1) потврђује кандидатску листу у року од 48 часова од њеног пријема,
- 2) потврђује списак бирача у року од 24 часа по пријему,
- 3) припрема одговарајући материјал за изборе,
- 4) израђује гласачке листиће,
- 5) одређује бирачко место одмах по избору комисије,
- 6) одређује време избора,

- 7) утврђује резултате избора у року од 24 часа по пријему изборног материјала од бирачког одбора,
- 8) стара се о правилности спровођења избора,
- 9) разматра приговоре на правилност спровођења избора,
- 10) објављује резултате избора у року од 24 часа по пријему изборних материјала,
- 11) издаје уверења изабраним делегатима у року од 3 дана од дана извршеног избора и у истом року подноси извештај радничком савету о спровођеним изборима,
- 12) врши и друге послове у вези спровођења избора.

Члан 52.

Бирачки одбор има следеће задатке:

- 1) да провери идентитет гласача,
- 2) да води евиденцију о радницима који су гласали,
- 3) да гласачу да гласачки листић и да му објасни начин гласања,
- 4) да изврши пребројавање гласова одмах по истеку времена за гласање,
- 5) да води записник о раду бирачког одбора,
- 6) да достави извештај о своме раду изборној комисији одмах по пребројавању гласова.

Члан 53.

Комисија за израду списка бирача саставља списак бирача у складу са Законом, излаже га на увид најмање 10 (десет) дана пре дана одређеног за изборе, решава приговоре, закључује списак бирача на три дана пре одржавања избора и шаље га изборној комисији.

Члан 54.

Утврђивање кандидата и кандидациони поступак спроводи синдикална организација основне организације.

Члан 55.

Кандидате за делегата у радничком савету основне организације предлажу и утврђују радници дела процеса рада на збору радник тог дела процеса рада (у даљем тексту: кандидациони збор дела процеса рада).

Члан 56.

Кандидациони збор сазива председник збора радника у договору са организацијом синдиката основне организације.

Кандидациони збор се одржава најмање петнаест дана пре дана одређеног за одржавање збора.

Радом кандидационог збора руководи радно председништво које се састоји од председника збора радника, представника организације синдиката и организације Савеза социјалистичке омладине.

О раду кандидационог збора води се записник који потписују записничар и радно председништво.

Члан 57.

Кандидате за раднички савет предлаже и организације синдиката.

Кандидате може предлагати и група од најмање пет радника.

Члан 58.

Евидентирају се сви предложени кандидати.

Кандидат се утврђује јавним гласањем.

Кандидатом се сматра сваки од евидентираних радника за који је гласала већина присутних.

Кандидати се уносе у кандидатску листу према броју гласова који су добили.

Кандидати који су добили исти број гласова уносе се у кандидатску листу према азбучном реду презимена.

Кандидатску листу потписује радно председништво.

Члан 59.

Радно председништво кандидационог збора подноси кандидатску листу изборној комисији на потврду у року од 48 часова од одржавања кандидатског збора.

Члан 60.

Избори за делегате радничког савета врше се на гласачком месту.

Члан 61.

Гласање се врши заокруживањем редних бројева испред

ијемна кандидата за које бирач жели да гласа и стављањем гласачког листа у гласачку кутију.

Члан 62.

Гласање на бирачком месту закључује се по истеку времена за гласање или раније ако су гласали сви бирачи уписани у списак бирача.

Члан 63.

Резултат гласања утврђује се према гласовима датим на важећим гласачким листићима.

Неважећи листић је сваки онај листић из кога се не види за кога је бирач гласао.

Резултати гласања уносе се у записник.

Члан 64.

Избори се сматрају пуноважним ако је гласало више од половине од укупног броја уписаних бирача, у противном, цео изборни поступак се понавља.

Члан 65.

За делегате радничког савета сматрају се изабраним они кандидати који су добили највећи број гласова.

Од више кандидата који су добили једнак број гласова сматра се изабраним онај кандидат који на гласачком листу предходи кандидату са истим бројем гласова.

Члан 66.

На првој седници радничког савета врши се верификација мандата изабраних делегата, на основу уверења о избору.

Верификацијом мандата новоизабраних кандидата, престаје мандат дотадашњим делегатима у радничком савету.

Члан 67.

По извршеној верификацији мандата, бира се председник и потпредседник радничког савета, јавним гласањем.

Члан 68.

Посебним правилником може се ближе прописати поступак избора делегата за раднички савет, сагласно одредбама овог статута.

Члан 69.

Делегату престаје мандат и пре истека времена на који је изабран у следећим случајевима:

1. ако му престане својство радника у удруженом раду у основној организацији, односно ако му права и обавезе по основу рада у основној организацији мирују.
2. оставком,
3. опозивом.

Члан 70.

Делегат има право да поднесе оставку и да је образложи.

Одлуку о оставци доносе радници на збору радника и тим даном делегату престаје мандат у радничком савету.

Члан 71.

Поједини делегат или сви делегати у радничком савету могу бити опозвани и пре истека времена на које су изабрани, због неизвршења, непотпуног вршења самоуправних функција, сагласно одредбама овог Статута.

Члан 72.

Сви делегати у радничком савету могу бити опозвани у следећим случајевима:

- 1) ако основна организација заврши пословну годину са губитком,
- 2) ако раднички савет не изврши одлуке референдума или збора радника,
- 3) ако збору радника не подноси извештаје о своме раду,
- 4) ако не поштује одредбе самоуправних општих аката,
- 5) у другим случајевима предвиђеним Законом.

Члан 73.

Делегат у радничком савету може бити опозван у следећим случајевима:

- 1) ако не поштује одредбе самоуправних општинских аката,
- 2) ако не заступа интересе радника дела процеса рада чији је делегат,
- 3) ако неуредно присуствује седницама радничког савета,
- 4) као и у другим случајевима предвиђеним законом.

Члан 74.

Предлог за опозив свих делегата у радничком савету може поднети:

- 1) раднички савет радне организације,
- 2) основна организација Савеза комуниста,
- 3) основна организација Савеза синдиката,
- 4) организација Савеза социјалистичке омладине,
- 5) радничка контрола основне организације.

Предлог за опозив појединог делегата у Радничком савету, поред органа из претходног става, може поднети и:

- 1) Раднички савет основне организације,
- 2) збор радника дела процеса рада основне организације за делегата из својих редова.

Предлог мора бити образложен и подноси се збору радника.

Члан 75.

Предлог за покретање опозива усвојен је ако се за предлог изјасни већина радника од укупног броја радника основне организације.

Одлуком о усвајању предлога за опозив одређује се дан спровођења опозива, комисија за израду списка бирача, комисија за спровођење опозива и бирачки одбор.

Члан 76.

Опозив се спроводи тајним гласањем.

Гласачки листић за опозив целог радничког савета садржи речи „за опозив“ радничког савета и „против опозива“ радничког савета.

Гласачки листић за опозив појединог делегата испод имена делегата садржи речи „за опозив“ и „против опозива“.

Цео раднички савет или делегат опозвани су ако је за опозив гласала већина радника у основној организацији.

Члан 77.

На опозив целог радничког савета или делегата у радничком савету примењују се одредбе овог Статута, којима је

прописан поступак избора делегата за раднички савет, као и одредбе правилника о ближем регулисању поступка спровођења избора.

Члан 78.

У случају да су опозвани сви делегати у радничком савету или једна половина делегата радничког савета, збор радника у року од 8 дана од опозива расписује нове изборе.

Верификацију мандата новоизабраним делегатима у радничком савету врши верификациона комисија изабрана на збору радника, а на основу уверења о избору.

Члан 79.

Раднички савет основне организације:

- 1) утврђује предлог статута основне организације,
- 2) доноси самоуправна општа акта, којима се уређују односи у основној организацији,
- 3) утврђује предлоге смерница за план основне организације,
- 4) утврђује предлог елемената за закључивање самоуправних споразума о основама плана самоуправних организација и заједница и о закључивању договора о основама планова друштвено политичких заједница,
- 5) утврђује пословну политику,
- 6) доноси план основне организације,
- 7) утврђује мере за спровођење пословне политике и плана основне организације,
- 8) доноси одлуку о давању односно узимању кредита у вези са текућим пословањем у складу са планом основне организације,
- 9) утврђује периодични обрачун и завршни рачун,
- 10) одлучује о располагању средствима у границама утврђеним овим статутом,
- 11) бира, иемнује и разрешава од дужности пословодни орган, чланове сталних и повремених комисија и других тела,
- 12) стара се о обавештавању радника о питањима од интереса за њихово одлучивање и контролу у основној организацији,
- 13) даје смернице и упутства извршном органу и пословодном органу основне организације и врши контролу над њиховим радом.

14) утврђује програм мера које произилазе из програма општенародне одбране и друштвене самозаштите које се односе на основну организацију и стара се о начину спровођења тих мера.

15) доноси одлуке о захтевима за заштиту права радника,

16) доноси одлуке о распоређивању радника у оквиру основне организације, када је законом или општим актом за то овлашћен,

17. даје сагласност о споразумном престанку радног односа радницима које је изабрао,

18) даје сагласност на уговоре о пословним и другим односима са другим основним организацијама у радној организацији,

19) даје сагласност за закључење појединих уговора основне организације са трећим (правним и физичким) лицима,

20) разматра извештаје о раду извршног и пословодног органа.

Раднички савет обавља и друге послове који му буду поверени Самоуправним споразумом, овим Статутом и другим самоуправним општим актима.

Члан 80.

Послове из своје надлежности раднички савет обавља на седници.

Седнице радничког савета су јавне.

Седнице радничког савета се одржавају по потреби а најмање једанпут месечно.

Члан 81.

Седницу радничког савета сазива и њом руководи председник односно потпредседник радничког савета.

Члан 82.

Председник сазива седницу по својој иницијативи, а дужан је да је сазове када то захтева збор радника, основна организација Савеза синдиката и пословодни орган основне организације или радне организације.

Члан 83.

Председник радничког савета сазива седницу позивом који се доставља свим делегатима радничког савета најмање

3 дана пре одржавања седнице. Уз позив се доставља материјал са предлогом одлуке.

Члан 84.

Седница радничког савета се може одржати ако јој присуствује најмање $2/3$ од укупног броја делегата радничког савета.

Одлуке се доносе већином гласова свих делегата, Гласање је јавно.

Члан 85.

Раднички савет може образовати извршни одбор и комисије као своја помоћна тела.

Комисије могу имати од 3—5 чланова и могу бити сталне или повремене.

Члан 86.

Мандат сталних комисија траје док траје мандат радничког савета који их је изабрао.

Члан 87.

Свака комисија бира председника из својих редова који руководи радом комисије.

Комисије своје закључке доносе већином гласова.

Члан 88.

Права и дужности комисије одређују се одлуком радничког савета на седници на којој се бира комисија.

Комисије се могу образовати нарочито ради припремања Нацрта самоуправних општих аката и планова.

Члан 89.

Пословником о раду радничког савета ближе се регулише начин рада радничког савета.

б) Пословодни орган — директор ООУР

Члан 90.

Директор основне организације удруженог рада је инкосни извршни и пословодни орган основне организације са

свим овлашћењима и обавезама које му припадају по основу Закона, Самоуправног споразума о удруживању, друштвених договора, других самоуправних споразума, Статута предузећа и других општих аката.

Члан 91.

За директора ООУР може бити именовано лице које има високу стручну спрему са преко 5 година радног искуства, вишу стручну спрему са преко 5 година радног искуства, средњу стручну спрему или висококвалификовани радник са преко 5 година радног искуства у грађевинарству и да поседује морално политичку подобност за руководеће радно место.

Чла 92.

Директор ООУР именује се на основу конкурса.

Конкурс за именовање директора расписује Раднички савет ООУР и траје најмање 15 дана.

Конкурс спроводи конкурсна комисија коју именује Радничке савет приликом одлучивања о расписивању конкурса.

Члан 93.

Конкурсна комисија је дужна да у року од 15 дана по истеку времена за подношење пријава достави адничком савету предлог за именовање кандидата који има највише услова за радно место директора, узимајући у обзир и мишљење друштвено-политичких организација.

Уколико Раднички савет не усвоји предлог конкурсне комисије, или ако није било кандидата који испуњавају услове, расписује се поновни конкурс по истом поступку.

Члан 94.

У одлуци о именовању директора, аднички савет одређује рок у коме је изабрани кандидат дужан да отпочне са радом.

Уколико изабрани кандидат не почне са радом у одређеном року, раднички савет може именовати за директора другог кандидата који испуњава услове из конкурса, односно расписати поновни конкурс.

Члан 95.

Директор ООУР именује се на време од 4 године и по истеку тог рока може бити поново именован.

Члан 96.

Директор ООУР може бити разрешен дужности пре времена на које је биран по његовом споственом захтеву.

Директор може бити разрешен дужности и пре времена на које је изабран, без његове воље, у случају:

— ако својим длукама теже повреди прописе који се односе на рад ООУР и Предузећа, Самоуправног споразума о удруживању, овог Статута и друга општа акта ООУР,

— ако неосновано одбија да изврши одлуке органа управљања или очигледно поступи противно тим одлукама,

— ако несавесним или неправилним радом нанесе штету ООУР, предузећу и друштвеној заједници у већем обиму, или ако може наступити таква штета,

— ако несавесно обавља своју дужност, или ООУР не постигне жељене резултате,

— у другим случајевима предвиђеним Законом.

Предлог за разрешење директора ООУР може поднети генерални директор предузећа, друштвено-политичке организације или 1/3 чланова Радничког савета или чланова основне организације.

Члан 97.

Предлог за разрешење директора упућује се Радничком савету ООУР који образује комисију да испита оправданост поднетог предлога и поднесе извештај.

На основу предлога комисије из предходног става, одлуку о разрешењу директора доноси Раднички савет.

Члан 98.

Директор ООУР ако је разрешен дужности, распоређује се на друго радно место, које одговара његовим радним и стручним способностима, уколико не изјави жељу да му престане рад у ООУР или Предузећу.

Члан 99.

Ако Раднички савет донесе одлуку о разрешењу директора, ООУР, дужан је да одмах именује В.Д. директора до попуне радног места путем конкурса, а најдуже за 6 месеци.

Члан 100.

У одсутности или спречености, директора замењује радник кога одреди Раднички савет, а до доношења ове одлуке замену ће вршити лице које одреди сам директор.

Лице које замењује директора има сва права и обавезе директора ООУР.

Члан 101.

Директор ООУР има следеће дужности и права:

— води и усклађује пословање ООУР и стара се о успешном раду, извршавању плана и других задатака ООУР и предузима мере у том смислу,

— координира рад са директорима осталих ООУР у оквиру предузећа руководиоцима сектора, других радника, а посебно са генералним директором као координатором рада предузећа у целини и дужан је извршити његове налоге,

— организује извршење одлука зборовра радника, Радничког савета и других колегијалних органа које непосредно бирају радници ООУР,

— заступа и представља ООУР и у њено име закључује уговоре и потписује самоуправне споразуме,

— стара се о законитости пословања ООУР и за исте одговара органима ООУР, и Предузећа и органима друштвено-политичких заједница,

— извршава одлуке органа управљања,

— доноси одлуке на основу овлашћења из Самоуправних споразума и општих аката,

— предлаже збору радника, Радничком савету и другим органима које непосредно бирају радници у ООУР доношење одлуке из њихове надлежности,

— даје пуномоћја и овлашћења другим радницима из своје надлежности,

— стара се о исплати потраживања и уредном испуњавању законских, уговорних и других обавеза као и обавеза унутар предузећа и између ООУР,

— одлучује о службеном путовању радника ООУР,

- издаје оперативне налоге за извршење планова ООУР,
- стара се о обезбеђењу и примени мера заштите на раду,
- предлаже сазивање сединца органа управљања, учествује у састављању предлога дневног рада и раду ових органа,
- стара се о информацији радника ООУР,
- стара се о остваривању права радника која се стичу на раду и у вези са радом.
- одлучује о коришћењу путничких возила која припадају ООУР,
- обавља коришћење средстава за репрезентацију и рекламе у границама утврђених планова,
- Из области радних односа одлучује:
 - о привременом распоређивању радника у случају ванредних околности,
 - о одређивању стручне комисије за проверавање радникових стручних и других способности у току рада, када се за то укаже потреба,
 - о раду дужем од пуног радног времена,
 - о усклађивању радника са радног места у складу са Законом и Самоуправним споразумом,
 - о покретању поступка због повреде радне дужности,
 - о покретању поступка за накнаду материјалне штете
- ООУР ако је учини радник на раду и у вези са радом,
- издаје решења за извршавање одлука надлежних органа ООУР,
- врши и друге послове и задатке који су му стављени у надлежности другим општим актима.

Ако нађе да је општи акт или појединачни акт који је донет у основној организацији, осим појединачних аката донетих у управном поступку и акта по којима је за одлучивање надлежан суд у супротности са законом, односно другим прописом, или да је појединачни акт у супротности са Самоуправним споразумом, Статутом или другим општим актом, упозориће на то орган који је донео такав акт, а ако и после таквог упозорења доносилац акта остане при своме, подноси предлог органу који врши надзор над законитошћу рада организација удруженог рада да обустави извршење таквог акта.

Врши и друге послове одређене овим Статутом, Самоуправним споразумом о удруживању, другим споразумима и

општим актима ООУР и предузећа, која су од интереса за рад и успешно пословање ООУР.

Одлучивање у радној организацији

Члан 102.

Одлучивање у радној организацији радници основне организације обезбеђују преко својих делегата у радничком савету радне организације, на начин и у складу са одредбама Самоуправног споразума о удруживању и Статута радне организације.

Одлучивање путем делегата у скупштинама

а) Формирање делегација ООУР

Члан 103.

Ради непосредног остваривања својих права, дужности и одговорности вршења друштвених функција у скупштинама друштвено-политичких заједница и остваривања својих права и интереса у Самоуправним интересним заједницама, радни људи ООУР, образују своје делегације.

Број и састав, као и начин избора и опозива делегација утврђују се овим Статутом.

Члан 104.

У основној организацији бирају се:

- 1) делегација која чини делегатски основ за скупштине друштвено-политичких заједница,
- 2) делегација за област пивреде, инфраструктуре и комуналне делатности.
- 3) делегација за област друштвене делатности.

Члан 105.

Делегације Основне организације удруженог рада састоје се од по 15 чланова.

Састав делегације мора да обезбеди заступљеност радника свих делова процеса рада и да одговара социјалном саставу радника у основној организацији (радника из непосредне производње, жена, омладине и др.) сразмерно броју свих радника у основној организацији.

Члан 106.

Мандат чланова делегације траје 4 године.

Нико не може више од два пута узастопно бити биран за члана делегације исте основне организације.

Члан 107.

За чланове делегације не могу бити бирани радници основне организације који према Уставу и Закону не могу бити бирани за члана Радничког савета (инокосни извршни орган, чланови колегијалног извршног органа и радници на руководећим радним местима одређеним Статутом ООУР).

Члан 108.

Изборе за чланове делегације расписује Раднички савет ОУОР.

Избор се расписује у року од 30 дана пре истека мандата члановима делегације.

Одлуком о расписивању избора утврђује се датум гласања за чланове делегације у складу са договором који буде постигнут у организацијама ССРН, синдиката и другим друштвено-политичким организацијама, као политичких организатора избора.

Предлагање и утврђивање кандидата

Члан 109.

Предлагање и утврђивање кандидата за чланове делегације врши се на предкандидационим и кандидационим зборовима радника, на начин и по поступку који је утврђен Законом и Правилима Социјалистичког савеза и синдиката о евидентирању, предлагању и утврђивању кандидата за чланове делегације.

Члан 110.

Предкандидационе и кандидационе зборове отвара и до избора радног представништва руководи председник или члан извршног одбора синдикалне организације Основне организације.

Збор бира радно представништво од 3 члана и записничара, које руководи збором и на основу резултата гласања утврђује и објављује листу кандидата за чланове делегације.

На сваком збору води се записник који садржи;

- укупан број радника основне организације,
- број присутних радника на збору,
- дневни ред, ток рада збора,
- број радника који су гласали за сваког кандидата за члана делегације.

Члан 111.

На предкандидационим зборовима радни људи се упознају са принципима делегатског система, задацима делегација и скупштинама, критеријумима за избор чланова делегација и делегата и другим питањима у вези са изборним поступком.

По упознавању са изборним поступком на предкандидационим зборовима радни људи предлажу могуће кандидате за:

- чланове делегације Основне организације,
- делегата за Већа удруженог рада друштвено-политичких заједница,
- лица за најодговорније функције и друштвено политичким заједницама,

Члан 112.

Радник за кога се на предкандидационом скупу изјаснило више од половине присутних радника, евидентиран је за кандидата.

За евидентирање кандидата није потребан пристанак предложених.

По извршеном предлагању кандидата, координациони одбор друштвено-политичких организација предузећа сређује евиденцију предложених и један примерак доставља изборној комисији општинске конференције ССРН.

Члан 113.

На кандидационим зборовима, на основу списка евидентираних кандидата, радни људи:

- утврђују кандидате за чланове делегације ООУР,
- разматрају предлог координационог тела за могуће кандидате за делегате већа удруженог рада друштвено-политичких заједница и за најодговорније функције у друштвено-политичким заједницама.

На предкандидационом збору, пре преласка на дневни

ред, радни људи се упознају са одредбама закона, пре преласка на дневни ред, радни људи се упознају са одредбама закона, правилима Социјалистичког савеза и синдиката, Статута ООУР и другим нормативним актима који регулишу изборни поступак.

Члан 114.

О предложеним кандидатима са листе кандидата за чланово делегације глас се појединачно.

Прихваћен је онај кандидат за кога се изјасни већина присутних радника на кандидационом збору.

Гласање се врши јавно, уколико збор не одлучи другонајачије.

Члан 115.

Редослед кандидата на листи утврђује се према броју гласова који су добили.

Кандидати који су добили једнак број гласова наводе се по азбучном реду.

Члан 116.

Предкандидациони и кандидациони зборови одржавају се по правилу, јединствено за целу основну организацију.

Уколико се због специфичности рада основне организације збор не може одржати јединствено, зборови се одржавају по местима где радници основне организације изводе радове.

Ако се за основну организацију одржава више зборована збор ће се одржати у сваком месту где више од 10 радника основне организације изводи радове.

Члан 117.

Ако се у Основној организацији предлагање и утврђивање кандидата врши на више зборована кандидат за члана делегације постаје радни човек чија је кандидатура прихваћена на зборовима који обухватају најмање 1/5 укупног броја радних људи или чија је кандидатура прихваћена најмање на једној трећини зборована основне организације.

Члан 118.

Уколико се за основну организацију одржава више збо-

рова на свим зборовима се утврђује јединствена листа кандидата за чланове делегације за целу Основну организацију.

Члан 119.

Уколико се збор одржава јединствено за целу основну организацију, председништво збора доставља кандидатску листу на потврду изборној комисији Основне организације најкасније на 7 дана пре одређеног за одржавање избора.

Члан 120.

Уколико се за Основну организацију одржавају више кандидационих зборова, кандидатску листу потписују сви председавајући зборови и достављају је на потврду изборној комисији Основне организације најкасније на 7 дана пре одређеног за избор.

Члан 121.

Уз листу кандидата то радно председништво, односно председавајући зборова, прилаже:

- записник са збора, односно зборова радних људи,
- писмени пристанак сваког кандидата да прихвата кандидатуру за члана делегације.
- председништво, односно председавајући зборова, истовремено достављају изборној комисији општинске конференције ССРН утврђену листу кандидата, записник са кандидационих зборова радних људи и попис евидентираних кандидата за делегате самоуправних већа друштвено-политичких заједница и за најодговорније функције у тим заједницама.

Члан 122.

Изборна комисија Основне организације потврђује листу кандидата и објављује најкасније на 5 дана пре дана одређеног за одржавање избора.

Објављивање се врши на огласној табли и на друга места приступачна радницима.

Члан 123.

Кандидатска листа мора да садржи најмање онолико кандидата колико се чланова делегације бира.

Кандидатска листа садржи:

1. Означење да се листа кандидата подноси за избор делегације Основне организације,
2. Означење да је листа кандидата утврђена на кандидатском збору радних људи,
3. Име и презиме, занимање, и место становања кандидата за чалнова делегације

СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА И УТВРЂИВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ГЛАСАЊА

Члан 124.

Спровођењем избора за чланове делегације руководи избор на комисија и бирачки одбори.

Изборна комисија састоји се од председника и два члана и толиког броја заменика.

Председника и чланове изборне комисије и њихове заменике именује Раднички савет ООУР приликом расписивања избора.

Кандидат за члана делегације не може бити у изборној комисији нити у бирачком одбору.

Члан 125.

Изборна комисија и бирачки одбори раде у пуном саставу.

Изборна комисија потврђује листу кандидата, утврђује резултате избора за чланове делегације, утврђује неправилности гласања на појединим бирачким местима и расписује поновне изборе за делегата, у случајевима када је гласање на појединим бирачким местима због неправилности поништено, или ако није изабран довољан број делегата, руководи поступком о опозивању и врши друге послове предвиђене Законом.

Бирачки одбор руководи гласањем и утврђује резултате гласања на бирачком месту.

Члан 126.

Гласање за чланове делегације врши се по бирачким местима која одређује изборна комисија.

Председнике и чланове бирачког одбора и њихове заменике именује Раднички савет Основне организације.

Члан 127.

Изборна комисија је дужна да за свако бирачко место обезбеди просторије и друге неопходне услове за несметани рад бирачког одбора, и заштиту тајности гласања, како и потребан изборни материјал: гласачке кутије, гласачке листиће и остали изборни материјал и да га достави бирачком одбору пре почетка гласања.

Члан 128.

Гласање на бирачким местима почиње у 6 ч. а завршава се у 18 ч.

Уколико на појединим бирачким местима или свим бирачким местима, сви бирачи буду гласали пре 18 ч., бирачки одбор може одмах приступити утврђивању резултата гласања.

Гласање на бирачким местима врши се према јединственом списку бирача,

Списак бирача саставља и потписује комисија коју именује Раднички савет основне организације.

Гласање на бирачким местима врши се гласачким листићима заокруживањем редног броја кандидата кога гласа.

Гласачки листић садржи:

1. Означење делегације основне организације за коју се врши избор,

2. Име и презиме, занимање и место пребивалишта кандидата са потврђене листе кандидата,

Гласачки листић мора бити оверен печатом основне организације.

Гласати се може само лично.

Гласати се може само за кандидате који су наведени на гласачком листићу и за онолико кандидата колико се бира чланова делегације.

Гласачки листић на коме је заокружен већи број кандидата од броја који се бира, празан гласачки листић и гласачки листић из кога не може да се утврди за кога је кандидата гласано, бирачки одбор ће прогласити неважећим.

Члан 129.

О раду изборне комисије и бирачких одбора води се записник у који се уноси:

- број чланова делегације,
- број и имена кандидата за делегације,
- укупан број радника упасинх у гласачке спискове,
- укупан број радника који су гласали,
- број гласова који је добио сваки кандидат,
- број неважећих гласачких листића,
- списак чланова изабраних у делегацију.

Садржину записника за бирачка места утврђује изборна комисија.

Записник потписују сви чанови изборне комисије односно бирачки одбори.

Члан 130.

Изборна комисија један примерак записника доставља Радничком савету ООУР са извештајем о резултату гласања.

Сваком изабраном члану делегације изборна комисија издаје уверење да је изабран у делегацију.

Члан 131.

На првој седници делегација бира председавајућег и заменика који сазива и руководи седицама.

Седнице делегације одржавају се по потреби.

Председавајући је дужан да сазове делегацију на предлог:

— делегата у одговарајућем Већу друштвено-политичких заједница,

- 1/4 чланова делегације,
- радничког савета ООУР,
- 1/4 радника основне организације.

ОПОЗИВ ЧЛАНОВА ДЕЛЕГАЦИЈЕ

Члан 132.

Радни људи основне организације могу опозвати члана делегације кога су изабрали.

Предлог за опозив могу покренути:

- делегација основне организације,
- радни људи на збору,
- раднички савет ООУР,
- синдикална и друге друштвено-политичке организације.

Члан 133.

Предлог за опозив члана делегације разматрају радни људи на збору односно на више зборова уколико је немогуће да се збор одржи јединствено за целу ООУР.

Предлог за покретање опозива прихваћен је ако се најмање једна петина радника основне организације или једна трећина зборова изјасни за опозив члана делегације.

Члан 134.

Гласање о опозиву члана делегације врши се на гласачким листићима заокруживањем речи „за“ или „против“, опозива.

Члан делегације опозван је ако је за опозив гласала већина радних људи основне организације.

Ако се радни људи на гласању не изјасне већином из претходног става не може се из истих разлога поднети нови предлог за покретање поступка за опозив тог члана делегације.

Члан 135.

Одредбе овог Статута о избору чланова делегације, примењују се на опозив.

Самоуправна радничка контрола

Члан 136

Самоуправна радничка контрола је орган основне организације преко које радници ООУР остварују контролу рада и половање свих органа, служби и појединаца у ООУР и контролу остваривања самоуправних права и обавеза из међусобних односа радника у удруженом раду.

Члан 137.

У ООУР се формира самоуправна радничка контрола као посебан орган.

Самоуправна радничка контрола образује се у седишту ООУР.

Самоуправна радничка контрола броји 15 чланова.

Делатност самоуправне радничке контроле саставни је део самоуправне функције у удруженом раду.

Члан 138.

Права и дужности самоуправне радничке контроле су нарочито:

— да предузима потребне мере за спровођење и поштовање Устава, Закона и друштвених договора, као и самоуправних споразума које је закључила или им приступила основна организација, односно предузеће и одлука органа управљања,

— да контролише усаглашеност самоуправног споразума и општих аката са Уставом, Законом, Друштвеним договором, Споразумом о удруживању у Предузеће, овим Статутом и другим општим актима,

— да предузима мере за поштовање и извршавање одлука и закључака збора радника, Радничког савета и других органа,

— да предузима мере за боље и ефикасније чување и заштиту друштвене имовине, онемогућавање појава неправилног трошења друштвених средстава, мита, корупције, крађе, приватизације друштвене имовине кршење пословног морала, расипништва и штеточинства сваке врсте, недисциплине на раду, злоупотребе права и дужности као и отклањање других негативних појава,

— да омогућава органима управљања и радницима ООУР бољи увид у раду свих радних људи у ООУР,

— да предузима потребне мере да не дође до повреда самоуправних права радних људи и злоупотребе на њихову штету,

— да предузима потребне мере да не дође до оштећења објеката и имовине ове и других ООУР у саставу предузећа а нарочито до занемаривања физичког обезбеђења имовине и неовлашћеног уништања, непотребног растурања и нерационалног коришћења материјала,

— да указује на озбиљност повреда пословне, службене и друштвених тајни,

— да указује на неправилност у финансијском и материјалном пословању,

— да указује органима управљања и радницима на све друге негативности у раду и пословању које негативно утиче на рад и резултате рада ООУР и предузећа у целини.

Члан 139.

Самоуправна радничка контрола је независна у свом раду а сарађује и тражи помоћ од стручних служби и радника.

Случне службе и поједини радници дужни су да самоуправној радничкој контроли, на њен захтев, пруже документацију и податке којима располажу, као и објашњења у вези са пословима које обављају.

Ако неко не пружи тражене податке чини повреду радне дужности у степену оквалификованом у пријави самоуправне радничке контроле.

У раду самоуправне радничке контроле помажу сви радници који своја запажања саопштавају усмено или писмено.

Члан 140.

Самоуправна радничка контрола обавештава раднике о објективним тешкоћама у извршавању задатака и последицама тих тешкоћа за ООУР и предузећа у целини, као и о предузетим мерама од стране стручних служби за отклањање тих тешкоћа.

Члан 141.

На захтев самоуправне радничке контроле директор ООУР дужан је образовати стручну комисију која ће утврдити чињенично стање неког случаја који је предмет испитивања.

Стручна комисија дужна је да самоуправној радничкој контроли поднесе извештај о нађеном стању.

Члан 142.

Своје налазе у извештају о уоченим неправилностима, упозорења и предлоге, самоуправна радничка контрола доставља радничком савету друштвено-политичким организацијама као и надлежним органима других ООУР и ван предузећа у случајевима постојања основне сумње да је учињено кривично дело.

Члан 143.

Самоуправна радничка контрола је за свој рад одговорна збору радника.

Уколико збор радника, чији је орган самоуправна радничка контрола, утврди да неко од њених чланова необјективно обавља рад може га опозвати.

Оцену рада самоуправне радничке контроле збор може вршити на предлог Радничког савета.

Члан 144.

Раднички савет и други органи, сваки у свом делокруу дужни су предузимати потребне мере ради отклањања неправилности и пропуста за које им укаже самоуправна радничка контрола.

У случају када самоуправна радничка контрола укаже на постојање кривичног дела, или повреде обавеза у удруженом раду, директор ООУР дужан је да поднесе кривичну пријаву, односно да покрене поступак за утврђивање повреде обавеза у удруженом раду.

Члан 145.

Самоуправна радничка контрола има председника и заменика које бира сама.

Мандат чланова самоуправне радничке контроле траје 2 године и нико више од два пута узастопно не може бити бирач за члана овог органа.

4. Садржај и чување записника са седница Радничког савета и збора радних људи

Члан 146.

О току седнице радничког савета води се записник.

Записник садржи: датум одржавања седнице, имена присутних и одсутних чланова Радничког савета, имена осталих присутних лица, дневни ред седнице, питања која су разматрана на седници и одлуке и закључке донете по тим питањима.

Записник потписује председник Радничког савета и записничар.

Члан 147.

Записник са збора радника сачињава се и чува на начин на који се води и чува записник са седнице Радничког савета основне организације удруженог рада.

Члан 148.

О вођењу записника, као и о чувању и коришћењу оригинал записника стара се и одговоран је секретар органа управљања, односно руководилац општег сектора Радне заједнице.

VI — ПЛАНИРАЊЕ У ОСНОВНОЈ ОРГАНИЗАЦИЈИ

Члан 149.

Пословање основне организације врши се у складу са програмима развоја и плановима рада основне организације и радне организације као целине.

Члан 150.

У складу са самоуправним споразумом о удруживању у радну организацију и овим статутом основна организација доноси своје програме развоја и планове рада на основу:

- самоуправног споразума о основама планирања у радној организацији,
- договорене пословне политике у радној организацији.

Члан 151.

Ако прописима није другачије одређено у основној организацији се доносе програми и планови за следеће временске периоде:

- 1) програми развоја и средњорочни планови рада за период од пет календарских година,
- 2) годишњи планови за период од једне године,
- 3) оперативне планове за период од једног календарског месеца.

Ако другачије није прописано програми развоја и средњорочни планови рада утврђују се и доносе најмање 6 месеци пре наступања периода а годишњи планови рада најкасније у јануару текуће године за ту годину.

Члан 152.

Програми развоја и планови рада основне организације утврђују се према показатељима утврђеним Самоуправним споразумом о удруживању у радну организацију и Самоуправним споразумом о заједничким основама стицања и распо-

ређивања рохотка, распоређивању чистог дохотка и распо-
дели средстава за личне дохотке.

Орган који утврђује и доноси програме и планове може
утврдити и друге показатеље осим обавезних минималних по-
казатеља из општих аката из претходног става.

Члан 153.

Предлог плана рада и развоја основне организације ут-
врђује орган овлашћен овим Статутом.

Утврђени предлог плана из претходног става доставља
се на разматрање и јавну дискусију радницима основне ор-
ганизације. Разматрање и јавна дискусија траје најмање 15
дана.

Члан 154.

После спроведене јавне дискусије предлог годишњег пла-
на основне организације доставља се надлежном органу ради
доношења.

Члан 155.

Средњорочни план рада и развоја основне организације
доноси се по истом поступку као и годишњи план.

Члан 156.

Под одређеним условима, када се установи да се програ-
ми и планови рада и развоја не могу остварити или је пот-
ребно изменити их, врши се њихова измена и допуна.

Измене и допуне врше се по истом поступку који је про-
писан за утврђивање и доношење.

Члан 157.

На основу годишњег програм а и плана рада у основној
организацији се доносе оперативни планови.

Оперативни планови се доносе за сваки календарски ме-
сец.

Оперативни план рада доноси раднички савет основне
организације најкасније 10 дана пре почетка наредног ме-
сеца.

Члан 158.

Анализа извршења програма и планова врши се у следећим роковима:

1) средњорочни програм плана рада и развоја — најкасније до 30. марта текуће године за претходну протеклу годину,

2) годишњи план рада, по истеку сваког трошемесечја и коначно до 30. марта текуће године за претходну годину,

3) оперативни план рада — приликом усвајања оперативног плана рада за наредни месец.

Анализу извршења програма и планова врши орган који утврђује и доноси програм и планове.

V. СРЕДСТВА ОСНОВНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

Члан 159.

Средства основне организације удруженог рада су:

1) средства утврђена самоуправним споразумом о разграничењу средстава права и обавеза,

2) средства издвојена из дохотка,

3) средства добијена путем кредита и на други начин

Средства основне организације обухватају:

1) пословна средства,

2) средства резерве,

3) средства заједничке потрошње; и

4) средства солидарности.

Члан 160.

Основна организација је самостална у располагању средствима која јој припадају. Радници основне организације располажу средствима у складу са законским прописима, самоуправним споразумом о удруживању у радну организацију, овим Статутом и другим актима водећи рачуна о интересима основних организација у саставу радне организације.

Члан 161.

У основној организацији формирају се следећи фондови:

1) пословни фонд,

2) резервни фонд,

3) фонд заједничке потрошње, и

4) фонд солидарности.

Члан 162.

Основна организација формира пословни фонд најмање у износу који заједно са средствима амортизације, обезбеђује отплату доспелих ануитета и потребна обртна средства.

Члан 163.

Политика инвестирања и програми репродукције основне организације заснивају се на следећим начелима:

1) проширена репродукција и инвестициона улагања вршиће се у циљу сталног и стабилног развоја и обезбеђења трајног пословања основне организације.

2) политика проширене репродукције и инвестиционих улагања вршиће се у складу са програмом развоја осталих основних организација, раде организације и друштвено-политичке заједнице.

3) инвестициона улагања вршиће се по економским критеријумима.

Члан 164.

Без сагласности осталих заинтересованих основних организација сем у случају замене, неће се вршити нова инвестициона улагања у следећим случајевима:

1) ако се инвестиционим улагањем обезбеђују основна средства друге основне организације,

2) ако се због инвестиционог улагања омета извршење програма развоја и плана рада друге основне организације.

Члан 165.

Пре доношења одлуке о инвестиционом улагању, морају се обезбедити услови утврђени споразумом о удруживању у радну организацију.

Члан 166.

Све одлуке о инвестиционим улагањима, пре реализовања, достављају, се радничком савету радне организације ради усаглашавања.

Неће се реализовати све оне одлуке о инвестиционим улагањима за које раднички савет радне организације документовано утврди да су супротне одредбама самоуправног споразума о удруживању у радну организацију, заједничким

интересима основних организација у саставу радне организације, закону или самоуправним општим актима радне организације.

Члан 167.

Средства резервног фонда употребљавају се:

1) за исплату доспелих обавеза у случају неликвидности,
2) за покриће пословних губитака утврђених годишњим обрачуном,

3) за исплату личних доходака радника и за друге потребе предвиђене законом,

а све у складу са самоуправним споразумом о удруживању у радну организацију.

Члан 168.

Средства фонда заједничке потрошње користе се у складу са Самоуправним споразумом о усклађивању расподеле дохотка и личних доходака.

Члан 169.

О располагању средствима основне организације, поред радника непосредним изјашњавањем, одлучује и раднички савет основне организације, а одређене одлуке може донети и директор у границама својих овлашћења.

Члан 170.

Директор основне организације одлучује о располагању средствима општих материјалних трошкова у границама утврђених планом.

Члан 171.

Раднички савет основне организације одлучује:

1) о коришћењу краткорочних кредита за обртна средства, без обзира на висину,

2) о коришћењу кредита за основна средства,

3) о располагању средствима пословног фонда,

4) о располагању средствима фонда заједничке потрошње,

5) о продаји основних средстава,

6) о расходовању и отпису,

- 7) о вишковима и мањковима,
- 8) о давању кредита основним организацијама у саставу радне организације,
- 9) у другим случајевима утврђених самоуправним споразумом.

Члан 172.

Приликом доношења одлуке о продаји основних средстава раднички савет одређује и начин на који ће се извршити продаја.

Члан 173.

У случају отуђења основних средстава уз накнаду на друго лице, средства ће се претходно понудити на продају другим основним организацијама у саставу радне организације уз саопштење цена и других услова у року од 15 дана од дана доношења одлуке.

Члан 174.

Средства основне организације воде се на жиро рачуну у складу са контним планом.

Евиденција промена стања средстава врши се у време и на начин који омогућује благовремени обрачун успеха и свакодневни увид у стању средстава основне организације ради доношења пословних одлука.

Евиденцију стања и обрачун средстава, сагласно самоуправном споразуму о удруживању у раду организацију врши радна заједница.

Члан 175.

Пословни резултати и стање средстава основне организације утврђује се завршним рачуном и периодичним обрачунама.

Завршни рачун се доноси на крају календарске године, а периодични обрачун на крају тромесечја за цео протекли период у календарској години.

Завршни рачун основне организације мора да садржи нарочито следеће податке:

- 1) о утврђивању и обрачунавању укупног прихода,
- 2) о расподели дохотка,

3) о изворима средстава којима располаже основна организација.

VI. ОБАВЕШТАВАЊЕ РАДНИКА

Члан 176.

Органи основне организације дужни су да обезбеде редовно благовремено, истинско, потпуно и по садржини и облику приступачно обавештавање радника, и то о целокупном половању основне организације и њеном материјално-финансијском стању, о стицању и расподели дохотка и коришћењу средстава, о резултатима оствареним удруживањем средстава из минулог рада у свим облицима удруживања рада и средстава, о припреми за општенародну одбрану и о остваривању друштвене самозаштите, као и другим питањима од интереса за управљање, одлучивање и остваривање самоуправне радничке контроле, у складу са Уставом, Законом и овим Статутом.

Члан 177.

Обавештавање радника о раду и пословању остварује се јавношћу седница радничког савета и осталих органа јавношћу поступка обавезном давању одговора, подношењем извештаја и другим облицима информисања радника и шире јавности.

Члан 178.

У циљу остваривања информисања рада у основној организацији се обезбеђује:

- 1) благовремено објављивање предлога дневног реда за зборове, радника, седнице радничког савета и других органа,
- 2) објављивање одлука и аката које су донели органи,
- 3) право присуства и учешћа на зборовима и седницама органа сваком раднику,
- 4) право радника да тражи и добије одговоре и обавештења по свим питањима која се односе на пословање,
- 5) обавезно подношење извештаја органа о резултатима материјално финансијског пословања,
- 6) обавезно подношење извештаја стручних служби о њиховом раду,
- 7) правовремено упознавање радника са привредним кре-

тањима, успесима и проблемима у оквиру основне организације, радне организације и привреде гране,

8) повремене јавне трибне, са анализама појединих решења,

9) обавештења о доношењу самоуправних споразума и других нормативних аката.

Члан 179.

Средства информисања у основној организацији су:

— информативни билтен,

— огласне табле и друга прикладна средства.

Члан 180.

Радници имају право да присуствују седницама органа управљања и извршних органа и да учествују у дискусији, без права одлучивања.

Радници су дужни да присуствовању збору радника Основне организације удруженог рада.

Члан 181.

За информације радних људи одговоран је инокосни пословодни орган, председник збора радника, председник Савета, чланови и делегати самоуправних тела.

Члан 182.

Неизвршавање дужности обавештавања радника и синдикалне организације, пословодни орган чини и повреду радне обавезе. Ако због необавештавања или свесног давања неистинитог обавештавања не би била донесена одлука или би била донета погрешна одлука, **пословодни орган одговара и материјално.**

Члан 183.

Правилником основне организације ближе се регулишу питања из области информисања

VI. ОПШТЕНАРОДА ОДБРАНА И ДРУШТВЕНА САМОЗАШТИТА

Члан 184.

Радници основне организације, у оквиру своје редовне

делатности, организују остварују и унапређују одбрану и друштвену самозаштиту, сагласно Уставу, Закону, самоуправном споразуму о удруживању и овом Статуту.

Члан 185.

Радници основне организације сагласно самоуправном споразуму о удруживању, активно учествују у доношењу плана и програма општенародне одбране и самозаштите и обезбеђују средства за финасирање активности у овој области.

Члан 186.

Органи основне организације обезбеђују и предузимају мере за реализовање планова и програма народне одбране и самозаштите, извршавају захтеве надлежних органа у погледу припрема за општенародну одбрану, прате и анализирају остваривање припрема за одбрану и самозаштиту и информисање радних људи и друштвено-политичких заједница о томе спроводе и извршавају одредбе посебних општинских аката којима се ближе на нивоу радне организације регулише општенародна одбрана, физичко обезбеђење, пријем странака и странаца, противпожарна заштита и друго, сагласно самоуправном споразуму о удруживању.

Члан 187.

У складу са законом и овим статутом права и дужности Основне организације удруженог рада у области народне одбране и посебне дужности и одговорности радника Основне организације удруженог рада у вези са припремама за народну одбрану и рад у рату уређује се посебним општинским актом.

VIII — ПОСЛОВНА ТАЈНА

Члан 188.

У интересу чувања безбедности и успешног привређивања организације удруженог рада, поједини подаци о пословању и развоју и односима о организацији представљају пословну тајну и могу се саопштити трећим лицима само на начин прописан Законом и овим Статутом.

Члан 189.

Пословном тајном сматрају се исправе и подаци који

представљају тајну производње, резултате истраживачког и конструкторског рада и друге исправе и подаци чије би саопштавање неовлашћеним лицима, због њихове природе и значаја, било противно њеним интересима.

Члан 190.

Поред података који су Законом проглашени за пословну тајну, пословном тајном сматрају се и:

- техничко-технолошка решења која се примењују у производњи,
- истраживања и проналазци,
- патенти и лиценце,
- подаци о цени поштања производа, односно објекта,
- подаци о условима набавке и продаје,
- подаци о елементима понуде до његовог објављивања
- елементи уговора о пословно-техничкој сарадњи са организацијама удруженог рада,
- мере и начин поступања за случај настанка ванредних околности (неепосредно ратна опасност),
- план физичко техничког обезбеђења објекта и имовине.

Члан 191.

Документа и подаци који представљају пословну тајну може другим лицима саопштити инокосни пословни орган односно лице које он одреди.

Члан 192.

Не сматрају се повредама дужности чувања пословне тајне саопштавања докумената или података који се сматрају пословном тајном ако се ти документи, односно подаци саопште лицима, организацијама и органима којима се они могу или морају саопштавати на основу прописа или на основу овлашћења која произилазе из функције коју они врше или положаја на коме се налазе.

Повредом чувања пословне тајне не сматра се ни саопштавање на седницама органа управљања података који се сматрају пословном тајном ако је такво саопштење неопходно ради вршења послова.

Радник који на седницама органа управљања саопштава тавке податке, дужан је да упозори присутне да се ти доку-

менти и подаци сматрају пословном тајном, а присутни су дужни да оно што том приликом чују чувају као пословну тајну.

Члан 193.

Као повреда пословне тајне неће се сматрати ни саопштавање које радник да органу самоуправне радничке контроле или пријава кривичног дела, привредног преступа или прекршаја, који је учињен, или ако тајну саопшти органу који врши право надзора, а ради остваривања својих самоуправних права или права из међусобних односа радника у удруженом раду.

Члан 194.

Коришћење података или докумената, који представљају пословну тајну дозвољено је само у пословним просторијама од стране лица коме су ти подаци или документа потребна за обављање задатака на његовом радном месту.

Члан 195.

Материјал који представља пословну тајну чува се одвојено од других материјала организације удруженог рада, на начин којим се обезбеђује чување његове поверљивости и то по правилу, у каси организације.

Члан 196.

Документи и подаци који се у смислу овог статута сматрају пословном тајном не смеју се саопштавати нити чинити доступним неовлашћеним лицима.

Пословну тајну дужни су да чувају сви радници који на било који начин сазнају за документа или податке који се сматрају пословном тајном.

Дужност чувања пословне тајне не престаје по престанку својства радника у удруженом раду.

Одавање пословне тајне представља тежу повреду радне дужности.

IX САМОУПРАВНИ ОПШТИ АКТ

Члан 197.

Друштвено економски и други самоуправни односи у Основној организацији удруженог рада уређују се самоуправним

споразумима, статутом и другим самоуправним општим актима.

Члан 198.

- У основној организацији удруженог рада доносе се:
- самоуправни споразум о удруживању рада радника у основној организацији.
 - статут основне организације удруженог рада,
 - самоуправни општи акт о основним и мерилима за распоређивање чистог дохотка,
 - самоуправни општи акт о основама и мерилима за расподелу средстава за личне дохотке и заједничку потрошњу радника,
 - самоуправни општи акт о уређивању радних односа у Основној организацији удруженог рада,
 - други самоуправни општи акти.

Члан 199.

Ради уређивања радних односа доносе се следећи самоуправни општи акти:

- о заснивању и престанку радног односа и другим правима из удруженог рада,
- о заштити на раду,
- о приправницима,
- о систематизацији послова и
- дисциплинској и материјалној одговорности радника.

Члан 200.

Самоуправни споразум о удруживању рада радника у Основној организацији и Статут ООУР-а усвајају се референдумом. Сматра се да је самоуправни споразум односно Статут донешен ако се за њега изјасни већина свих радника основне организације удруженог рада.

Члан 201.

О осталим самоуправним споразумима и самоуправним општим актима радници одлучују личним изјашњавањем на збору радника, а усвајају се већином гласова свих радника Основне организације удруженог рада.

Члан 202.

Предлог самоуправног споразума, статута и самоуправног општег акта утврђује раднички савет Основне организације удруженог рада.

Члан 203.

Правилнике доноси раднички савет Основне организације удруженог рада.

Члан 204.

Измене и допуне самоуправних споразума, статута и других самоуправних општих аката, врше се на исти начин као и њихово доношење.

Члан 205.

Самоуправни општи акти објављују се на огласној табли или у гласилу Основне организације удруженог рада.

X. ЗАШТИТА ПРАВА РАДНИКА

Члан 106.

О правима и обавезама радника одлучују комисије изабране на зору радника основне организације удруженог рада, уколико законом и статутом није друкчије регулисано.

Раднички савет основне организације одлучује у другом степену.

Одлука радничког савета донета по захтеву за заштиту права је коначна.

XI. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 207

Даном ступања на снагу овог статута **престаје да важи** статут Основне организације од 12. 3. 1974. године.

Члан 208.

Сва постојећа самоуправна општа акта ускладити са одредбама овог статута и нова донети до краја 1978. године.

Члан 209.

Овај статут ступа на снагу осмог дана од дана објављивања.

ООУР „ОПЕРАТИВА“

ВЛАСОТИНЦЕ

22. ДЕЦЕМБАР 1977. године

ПРЕДСЕДНИК
СИНДИКАЛНЕ
ОРГАНИЗАЦИЈЕ

ПРЕДСЕДНИК ЗБОРА
РАДНИХ ЉУДИ

III

П Р А В И Л Н И К

О СТИЦАЊУ И РАСПОРЕЂИВАЊУ ДОХОТКА И ЧИСТОГ
ДОХОТКА И РАСПОДЕЛИ СРЕДСТАВА ЗА ЛИЧНЕ ДОХОТКЕ,
И НАКНАДАМА РАДНИЦИМА И РАСПОДЕЛИ И КОРИШЋЕЊУ
СРЕДСТАВА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОТРОШЊЕ

На основу члана 115, 126, 127, и 463, Закона о удруженом раду и члана 55 Самоуправног споразума о заједничким основама и мерилима распоређивања дохотка и чистог дохотка и расподели средства за личне дохотке и заједничку потрошњу и накнадама радницима, радници основне организације удруженог рада Грађевинска производња „О П Е Р А Т И В А“ Грађевинско индустријског предузећа „Црна Трава“ — Власотинце, на референдуму одржаном дана 22. 12. 1977. године, донели су

П Р А В И Л Н И К

О УТВРЂИВАЊУ И РАСПОРЕЂИВАЊУ ДОХОТКА И ЧИСТОГ ДОХОТКА, РАСПОДЕЛИ СРЕДСТАВА ЗА ЛИЧНЕ ДОХОТКЕ И НАКНАДАМА РАДНИЦИМА И РАСПОДЕЛИ И КОРИШЋЕЊУ СРЕДСТАВА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОТРОШЊЕ

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником радници основне организације удруженог рада Грађевинска производња „ОПЕРАТИВА“ — Власотинце:

а) утврђују основе и мерила за утврђивање и распоређивање дохотка,

б) утврђују основе и мерила по којима се врши распоређивање чистог дохотка за личне дохотке и заједничку потрошњу, за унапређивање и проширавање материјалне основе рада и за стварање и обнављање резерви,

в) утврђивање основе и мерила за расподелу средстава за личне дохотке у складу са начелом расподеле према раду и резултатима рада, односно у складу са доприносом који радник даје у остваривању дохотка основне организације,

г) утврђују основе и висину исплате накнада радницима
д) утврђују изворе средстава заједничке потрошње њихо-
ву намену, основе и мерила за расподелу средстава заједни-
чке потрошње по појединим наменама у основној органи-
зацији.

Члан 2.

Однос издвајања средстава за унапређење и проширење материјалне основе рада и за стварање и обнављање средстава резерви, утврђује се у зависности од потреба за унапређењем и проширењем материјалне основе рада основне организације и укупног друштвеног рада и потребе за обнављањем и утврђивањем средстава резерви.

Члан 3ј

Односи у расподели чистог дохотка за личне дохотке и заједничку потрошњу утврђују се у сразмери са доприносом који су радници дали остваривању дохотка својим текућим радом и управљањем и привређивањем средстава основне организације, односно друштвеним средствима.

Члан 4.

Основи и висина исплата накнада радницима одређује се на бази потреба и резултата пословања основне организације и потреба радника изазваних животним условима.

Члан 5.

Средства за заједничку потрошњу издвојена из чистог дохотка и средства која се издвајају из личних доходака уносе се у фонд заједничке потрошње.

II СТИЦАЊЕ ДОХОТКА

Члан 6.

Основна организација стиче доходак из укупног прихода који оствари:

- 1) продајом производа и услуга на тржишту и у оквиру радне организације,
- 2) учешћем у заједнички оствареном дохотку по основу удруживања рада и средстава,

- 3) слободном разменом рада,
- 4) на име компензације, регреса, пријема, дотација и по другим основама утврђеним законом или самоуправним споразумом, односно уговором у складу са Законом.

Члан 7.

Основна организација стиче доходак извођењем радова и продајом производа по цени које се утврђују плановима за производе чије се цене слободно формирају или по ценама које су законом утврђене.

Члан 8.

По основу удруживања рада и средстава а у складу са самоуправним споразумом о основама планова и другим споразумима, основна организација стиче доходак сразмерно свом доприносу у раду и удруженим средствима.

III УТВРЂИВАЊЕ ДОХОТКА

Члан 9.

Доходак основне организације је део укупног друштвеног производа који радници стичу у новчаном виду као друштвено признање резултата свог и укупног рада друштвеним средствима.

Члан 10.

Доходак основне организације се добија када се из укупног прихода накнаде материјални трошкови и трошкови амортизације по минималним стогама прописаним законом.

Укупан приход основне организације чине приходи остварени по основама из члана 6 овог Правилника, као и продајом отпадног материјала.

Члан 11.

Материјалне трошкове основне организације чине издаци утрошени за:

- 1) предмете рада,
- 2) текуће инвестиционо одржавање средстава рада,
- 3) услуге које су потребне у вршењу делатности основне организације,

4) текуће потребе заштите на раду и заштите радне средине,

5) текуће потребе стручног образовања и научно истраживачког рада који се обављају у оквиру процеса рада,

6) друге текуће потребе материјалне производње, односно вршења друге делатности које су непосредни услов за рад у производњи, у складу са прописима,

7) плаћање пореза на промет, царине и царинске дажбине на производе и услуге чијом реализацијом се остварује укупан приход,

8) накнаду трошкова службеног путовања, путовања на посао и са посла и трошкова исхране и смештаја радника.

Члан 12.

У материјалне трошкове основне организације не улазе издаци за личне дохотке и заједничку потрошњу и издаци за инвестиције и резерве, као ни доприноси, порез и друге дажбине, осим издатка пореза на промет и царинских дажбина.

Члан 13.

Материјални трошкови и амортизација измирују се из укупног прихода у износима који се односе на пословање из кога је остварен укупан приход.

Материјални трошкови који имају фиксни карактер, могу се у току године разграничити према планираној динамици производње с тим да у тој години морају бити у целости обухваћени.

Члан 14.

При одлучивању о материјалним трошковима користе се технички нормативи и други производни стандарди а о материјалним трошковима за које не постоје нормативи и производни стандарди, одлука о висини издатака за те материјалне трошкове доноси се на основу анализа и исуствених података.

Радници основне организације, заједно са радницима у другим основним организацијама са којима удружују рад и средства, врше увиде и контролу кретања издатака који чине материјалне трошкове и врше утицај на висину тих издатака.

Члан 15.

Амортизацијом се накнађује пренесена или умањена вредност ствари или материјалних права која чине основна средства у складу са физичким, односно моралним рабаћењем тих ствари и права.

Амортизацијом се, у смислу претходног става, накнађује и вредност средстава за иновације и друга трајнија унапређења услова рада и производње (студије, анализе, пројекти и др.)

Стопе амортизације, изнад законом утврђених, утврђују се годишњим планом и у току године се не могу мењати изузев ако се врши ребаланс годишњег плана.

Утврђујући стопе амортизације, радници у основној организацији не могу тиме и обезбеђивати средства за инвестициона улагања изнад вредности основних средстава пренесене или умањене у смислу става првог овог члана.

Основна организација може, са основном организацијом са којом удружује рад и средства, споразумно утврдити критеријум за одређивање стопа амортизације, у складу са Самоуправним споразумом о основама планова и тим плановима.

Средства амортизације утврђују по стопама изнад минималних прописаних законом, не чине основицу за обрачунавање пореза на доходак основних организација када то буде одређено републичким прописом.

VI РАСПОДЕЛА ДОХОТКА

Члан 16.

Доходак основне организације распоређује се на:

1) обавезе према основним организацијама које обављају делатност образовања, науке, културе, здравства, социјалне заштите и друге друштвене делатности, а стичу доходак, односно приход слободном разменом радова, за које је законом одређено да се подмирују издохотка основне организације,

2) обавезе којима се обезбеђује социјална сигурност радника, за које је законом одређено да се подмирују издохотка основне организације,

3) обавезе за задовољење општих друштвених потреба утврђених законом,

4) обавезе према радној заједници која обавља послове за основну организацију и послове од заједничког интереса

за све основне организације, односно радну заједницу,

5) Издаци учињени за очување, унапређење и заштиту човекове радне и животне средине ако законом није одређено да се накнађују из материјалних трошкова,

6) чланарине, односно доприноси привредним коморама и другим општим удружењима организација удруженог рада,

7) издаци учињени за општенародну одбрану и друштвену самозаштиту,

8) издаци за амортизацију преко износа обрачунатог по минималним стопама,

9) новчане казне за привредне преступе и прекршаје, административне таксе и судске трошкове,

10) премије за осигурање друштвених средстава,

11) друге издатке учињене за извршење законом одређених обавеза које су преузете самоуправним споразумом или уговором, односно других обавеза прописаних законом,

12) чист доходак.

Члан 17.

Део дохотка који је резултат изузетних погодности посебно се утврђује.

Под изузетним погодностима сматрају се:

1) повољан (изузетно повољан) положај на тржишту,

2) позитивне курсне разлике, по одбитку негативних курсних разлика,

3) смањена обавеза из дохотка и личних доходака по одлукама надлежних органа, ако ово смањење није извршено у циљу повећања личних доходака,

4) друге погодности које се утврде приликом израде годишњег плана и самоуправних споразума о основама плана.

Поред наведеног, посебно се утврђује део дохотка који се оствари на основу премије или по другом законом прописаном основу за одређене намене.

Износ дохотка утврђен по основама предвиђеним овим чланом распоређује се за проширење материјалне основе рада ако законом није другачије одређено.

Члан 18.

Део дохотка који је остварен по основу повећања цене издваја се за проширење материјалне основе удруженог рада и

резерве, уколико ово повећање није резултат друштвених мера за повећање личних доходака, односно уколико друштвеним договором и самоуправним споразумом о повећању цена није предвиђено повећање цена и због потребе повећања личних доходака радника.

V РАСПОРЕЂИВАЊЕ ЧИСТОГ ДОХОТКА

Члан 19.

Овим правилником радници основне организације утврђују такве основе и мерила за распоређивање чистог дохотка основне организације, који ће подстицати:

- сваког радника основне организације и све њих заједно на постизање што веће продуктивности рада,
- одговарајућим учешћем средстава за личне дохотке у чистом дохотку, на што целисходније коришћење и стално унапређивање и проширивање средстава друштвене репродукције,
- на што успешније прилагођавање делатности основне организације захтевима тржишта, односно интересима и потребама радних људи и друштва у целини, и
- на развијање радне иницијативе и стваралаштва радника.

Члан 20.

Радници основне организације распоређују део чистог дохотка за личне дохотке сразмерно доприносу који су дали остваривању дохотка основне организације својим текућим радом и управљањем и привређивањем друштвеним средствима

Члан 21.

Распоређујући чист доходак, радници у основној организацији се обавезују да ће издвајати средства за личне дохотке и за заједничку потрошњу зависно:

- 1) од постигнуте продуктивности свога рада и производности рада радника у другим основним организацијама са којима буду удружили рад и средства,
- 2) од оствареног успеха управљањем и привређивањем средствима у основној организацији и средствима која удру-

жију са радницима у другим основним организацијама и другим облицима удруживања,

3) од примене научних достигнућа у производњи и организацији рада, и

4) од прилагођавања делатности основне организације условима тржишта, односно друштвено договореној подели рада.

Члан 22.

Радници основне организације се обавезују да из чистог дохотка издвајају средства за унапређивање и проширивање материјалне основе рада и за стварање и обнављање резерви у складу са:

1) природом делатности коју обавља основна организација и

2) њеном улогом коју има у друштвеној репродукцији обезбеђујући остварење проширене репродукције у основној организацији и у друштву у целини и циљеве развоја утврђене самоуправним споразумима и договорима о основама планов и другим самоуправним споразумима и друштвеним договорима.

Члан 23.

Чист дохотак основне организације утврђује се за следеће периоде:

1) за прва три месеца,

2) за првих шест месеци,

3) за првих девет месеци, и

4) за годину дана

Чист доходак утврђује се привремено периодичним обрачунама коначно утврђивање чистог дохотка врши се завршним рачуном основне организације.

Коначно утврђени износ чистог дохотка, у складу са законом, подлеже контроли Службе друштвеног књиговодства.

Члан 24.

При утврђивању основа и мерила за распоређивање чистог дохотка основне организације полази се од:

1) неопходности индивидуалног задовољења личних потреба радника и заједничких и општих друштвених потреба из личних доходака,

2) неопходности заједничког задовољења одређених потреба радника,

3) економске и друштвене нужности унапређивања и проширења материјалне основе рада и на тој основи остваривања проширене репродукције у основној организацији и друштву у целини, и

4) економске и друштвене нужности стварања и обнављања резерви, ради постизања и одржавања пословне стабилности основне организације и материјалне и социјалне сигурности радника.

Члан 25.

Радници утврђују следеће основе и мерила по којима ће се вршити распоређивање чистог дохотка основне организације:

1) текући рад радника и управљање и привређивање друштвеним средствима (минули рад), као основе за утврђивање средстава за личне дохотке радника и за утврђивање средстава за заједничку потрошњу,

2) задовољавање потреба радника и друштва у целини у проширено мобиму на основама проширене репродукције, као основ за обезбеђивање средстава за обезбеђење и проширење материјалне основе рада,

3) потребе и интерес радника и друштва у целини да осигура пословну стабилност основне организације и материјалну и социјалну сигурност радника удружених у основној организацији као основ за обезбеђивање средстава за резерве.

Члан 26.

Мерило за текући рад радника и за управљање и привређивање друштвеним средствима (минули рад) јесте допринос који радници дају остваривању дохотка основне организације

Члан 27.

Мерило за обезбеђивање средстава за проширену репродукцију, односно за обезбеђивање средстава за унапређивање и проширивање материјалне основе рада из чистог дохотка, јесте величина обавеза преузетих самоуправним споразумима о основама плана и другим самоуправним и друштвеним договорима.

Члан 28.

Мерило за обезбеђивање средстава резерви из чистог дохотка основне организације, односно за осигурање пословне стабилности основне организације и материјалне и социјалне сигурности радника, јесу мерила прописана Законом о средствима резерви која ће се доследно примењивати.

Члан 29.

Основна организација пропорције распоређивања чистог дохотка утврђује годишњим планом.

Члан 30.

Основна орагнизација може приступити промени пропорције распоређивања чистог дохотка у корист средстава за личне дохотке и заједничку потрошњу у случају када до опадања чистог дохотка дође због погоршаних услова стицања дохотка и због повећаног учешћа средстава која се издвајају из дохотка основне организације за обезбеђивање заједничких и општих услова рада у мери која доводи до већег опадања личних доходана и средстава за заједничку потрошњу, односно у случају повећања уговорних и законских обавеза из дохотка, неоправданих отказивања уговора услед чега остварени доходак не одговара стварно уложеном раду, неповољног утицаја тржишта који се одражава преко цена репроматеријала или дејства рестриктивних мера на опадање ефеката пословања, када ће се у складу са самоуправним споразумом за групацију за индексне поене остварити у корист личних доходака.

Члан 31.

Средства за исплату личних доходана до висине зајемченог личног дохотка обезбеђују се из чистог дохотка независно од утврђене пропорције, све до укупног износа чистог дохотка.

Радници су сагласни да се накнада за иновације, рационализације и друге видове стваралаштва, исплаћују из чистог дохотка независно од утврђене пропорције за његово распоређивање.

Члан 32.

Промене величине средстава (износа средстава) за личне дохотке и заједничку потрошњу периодично у току године, зависиће од доприноса који радници буду давали својим текућим и минулим радом повећању, односно смањењу дохотка основне организације.

Овај допринос се мери порастом, односно опадањем продуктивности текућег рада.

Производност текућег рада је однос физичког обима реализације и часова рада радника а њен пораст односно опадање, мери се односом остварене реализације по часу радника у текућем у односу на претходни период.

Допринос који радници дају повећању, односно смањењу дохотка минулим радом, мери се величином уштеда на материјалним трошковима и на трошковима амортизације и повећањем прихода основне организације по основу накнада за привређивање удруженим пословним средствима у односу на претходну годину.

Члан 33.

Чист доходак основне организације распоређује се за:

- 1) личне дохотке,
- 2) заједничку потрошњу,
- 3) унапређење и проширење материјалне основе рада, и
- 4) остваривање и обнављање резерви.

Члан 34.

Остварени чист доходак утврђен периодичним обрачунима распоређује се привремено за намене из претходног члана.

Коначно распоређивање врши се завршним рачуном основне организације.

Део чистог дохотка привремено распоређен за заједничку потрошњу, **унапређење и проширење материјалне** осн и за резерве, користи се за покриће плаћених аконтација по основу обавеза које падају на терет тих средстава, ако је њихово плаћање утврђено законом, а остали део користи се за обртна средства.

Део чистог дохотка из претходног члана распоређује се у:

- 1) пословни фонд
- 2) резервни фонд
- 3) фонд солидарности, и
- 4) фонд заједничке потрошње.

Члан 35.

Утврђени износи средстава за личне дохотке по периодичним обрачунима представљају аконтације, а коначни обрачун средстава за личне дохотке утврђује се завршним рачуном.

Члан 36.

Ако се из оствареног чистог дохотка не могу обезбедити већа средства за личне дохотке и за унапређење и проширење материјалне основе рада, него у прошлој години, радници се обавезују да донесу програм мера за отклањање насталих поремећаја.

VI УТВРЂИВАЊЕ СРЕДСТАВА ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ И ПРОШИРИВАЊЕ МАТЕРИЈАЛНЕ ОСНОВЕ РАДА И ЊИХОВА НАМЕНА

Члан 37.

Средства за унапређење и проширење материјалне основе рада утврђују се и издвајају из чистог дохотка периодичним обрачунима и завршним рачуном основне организације. Ова средства утврђују се у складу са обавезама преузетим самоуправним споразумима и дговоорима о основама планова.

Средства за унапређење и проширење материјалне основе рада уносе се у пословни фонд и фонд солидарности.

Члан 38.

Средства за унапређење материјалне основе рада у основној организацији служе за:

- 1) модернизацију и унапређивање средстава за производњу, односно других средстава рада,
- 2) проширивање производних или других радних капацитета,
- 3) изградњу нових производних или других пословних објеката,

- 4) унапређивање научно истраживачког рада,
- 5) за улагање у сопствена обртна средства, и
- 6) друге услове унапређивања и проширивања материјалне основе рада.

Члан 39.

Средства за унапређивање и проширивање материјалне основе рада могу се удруживати на нивоу радне организације.

Члан 40.

Средства солидарности издвајају се у висини планираних износа, а користе се у случају:

- 1) поремећаја изазваних вишом силом,
- 2) отежаних услова набавке репроматеријала који могу угрозити сигурност у пословању, и
- 3) наступања других ванредних случајева изазваних утицајем тржишта.

Члан 41.

Средства солидарности, односно део средстава, удружује се у заједнички фонд радника радне организације.

VII УТВРЂИВАЊЕ СРЕДСТАВА РЕЗЕРВИ И ЊИХОВА НАМЕНА

Члан 42.

Средства резерви утврђују се и издвајају из чистог дохотка, најмање у висини утврђеној законом.

Члан 43.

Средства резерви основне организације служе за:

- 1) покриће губитака у пословању,
- 2) покривање издатака за преквалификацију и запошљавање радника када у основној организацији престане потреба за радом одређеног броја радника, када основна организација дође у изузетне економске тешкоће или када се према основној организацији предузимају мере санације,
- 3) покривање штете које су настале дејством елементарних непогода,

4) подмиривање обавеза основне организације по основу јемства или другог облика гаранције,

5) накнађивање неамортизоване вредности основних средстава која су расходована или ако је њиховом продајом остварена нижа цена од неамортизоване вредности тих средстава,

6) покривање штете на средствима основне организације које нису накнађене осигурањем тих средстава,

7) обезбеђење своје ликвидности, и

8) друге сврхе утврђене у складу са законом.

Члан 44.

Средства резерви уносе се у резервни фонд основне организације, а за намене из претходног члана, удружују се у фонд заједничких резерви радне организације у складу са Самоуправним споразумом о удруживању у радну организацију.

Члан 45.

Ако је законом или другим прописом одређено, средства резерви се удружују на нивоу друштвено политичке заједнице.

VII УТВРЂИВАЊЕ СРЕДСТАВА ЗА ЛИЧНЕ ДОХОТКЕ

Члан 46.

Средства за личне дохотке утврђују се и издвајају из чистог дохотка периодично.

Средства за личне дохотке утврђују се тако што се остварена средства за личне дохотке у претходном периоду повећавају у мери у којој је порасла производност рада у периоду за који се утврђују средства за личне дохотке у односу на претходни месец.

Утврђена средства на начин из претходног става увећавају се за износ уштеда на материјалним трошковима и на трошковима амортизације основних средстава остварених у периоду за који се утврђују средства за личне дохотке у односу на претходни период.

Износ средстава за личне дохотке увећава се и за износ повећања дохотка по основу накнаде за привређивање удруженим пословним средствима у периоду за који се утврђују средства за личне дохотке у односу на претходни период.

Члан 47.

Износ уштеда на материјалним трошковима утврђује се тако што се остварени утрошци по јединици реализације у периоду за који се утврђују средства за личне дохотке и остварени утрошци по јединици реализације у претходном периоду помноже одговарајућим сталним ценама и одузимањем утврди разлика трошкова по јединици реализације.

Укупан износ уштеда на материјалним трошковима добија се тако што се остварени број јединица реализације у периоду за који се утврђују средства за личне дохотке, помножи износом уштеде по јединици реализације.

Члан 48.

Уштеде на трошковима амортизације утврђују се тако што се износом разлике трошкова амортизације по јединици реализације у текућем периоду, у односу на претходни, помножи број остварених јединица реализације у периоду за који се утврђују средства за личне дохотке.

Трошкови амортизације по јединици реализације утврђују се тако што се остварени укупни трошкови амортизације у том периоду поделе обимом реализације.

Члан 49.

Износ повећаног дохотка по основу накнаде за привређивање удруженим пословним средствима у периоду у коме се утврђују средства за личне дохотке, у односу на претходни период, утврђују се одузимањем оствареног прихода по овом основу у претходном периоду од остварених прихода у периоду у коме се утврђују средства за личне дохотке.

Члан 50.

Ако дође до повећања материјалних трошкова и трошкова амортизације, односно до смањења прихода по основу накнаде за коришћење удруженим пословним средствима у периоду за који се утврђују средства за личне дохотке у односу на претходни период, вршиће се умањење средстава за личне дохотке утврђених на начин из става 2 члана 45. овог правилника.

Члан 51.

Ако се применом пропорција за распоређивање чистог дохотка, а коју одређују мерилта из члана 24, 25, 26 и 27 овог правилника, обезбеђује већи износ средстава за личне дохотке него на основу члана 45. овог правилника, средства за личне дохотке утврђују се применом пропорције.

Средства за личне дохотке утврђена на основу члана 45. овог правилника, могу се повећати у односу на претходни период највише за износ за који је порастао чист доходак у текућем у односу на претходни период.

Члан 52.

Средства за личне дохотке служе за задовољење личних потреба радника и за задовољење заједничких и општих друштвених потреба, које се, на основу самоуправног споразума, односно закона, подмирују из личног дохотка.

Средства за личне дохотке расподељују се на личне дохотке из радног односа и на личне дохотке по другим основима, а користе се и за накнаду личног дохотка у случајевима утврђеним законом и овим правилником.

IX РАСПОДЕЛА СРЕДСТАВА ЗА ЛИЧНЕ ДОХОТКЕ

А. — Основи и мерила за распоређивање личних доходака

Члан 53.

Основима и мерилима за расподелу средстава за личне дохотке обезбеђује се утврђивање личних доходака на основу доприноса радника текућим и минулим радом у складу са начелом расподеле према раду и сразмерно порасту производности свога рада и рада радника у другим основним организацијама са којима је удружио рад и средства, и укупног друштвеног рада.

Члан 54.

Поред начела расподеле према раду примењује се и начело солидарности, првенство коришћења средстава заједничке потрошње ради учествовања у покривању одређених социјалних и других потреба радника са нижим личним дохотком и чланова њихове породице.

Члан 55.

Радници, основне организације су сагласни да се допринос сваког радника утврђује зависно од квалитета и квантитета његовог рада.

Квантитет и квалитет рада утврђује се узимајући у обзир обим и сложеност рада, успешност у коришћењу средстава, остварене уштеде у раду, коришћење радног времена, одговорност у раду и услове под којима радник ради.

Члан 56.

Радници основне организације су сагласни да се допринос радника управљањем и привређивањем минулим радом утврђује узимајући у обзир коришћење предмета рада, средстава за рад и управљање средствима дохотка.

Члан 57.

Радници основне организације су сагласни да се радницима који новаторством, проналаштвом, рационализацијом или другим видовима стваралаштва доприносе унапређењу производње исплаћује посебна накнада и да мерило те накнаде буде висина уштеде која се у производњи остварује.

Уштеде се израчунавају стављањем у однос цена израде пре и после примене предложених решења за период од једне године.

1. Основи и мерила за утврђивање доприноса радника текућим радом

Члан 58.

Лични доходак радника формира се на основу личних резултата рада радника, заједничких резултата и општих резултата рада.

Лични доходак радника по основу његових резултата формира се: вредновањем послова и задатака и утврђивањем доприноса у раду.

а) вредновање послова и задатака

Члан 59.

Вредновање послова и задатака врши се аналитичком проценом послова и задатака и то у погледу:

а) сложености послова,

- б) одговорности,
- ц) стручности,
- д) напора у раду, и
- е) услова радне средине.

По сваком послу процена се врши на основу степена интензитета у коме захтев долази до изражаја.

Члан 60.

Вредност послова и задатака изражава се у бодовима и чини основу на основу које се утврђује висина за учешће радника у расподели остварених средстава за личне дохотке.

Члан 61.

Вредност послова и задатака може бити изражена у оквиру бодовања са највише до 1000 бодова а однос најниже и највише оствареног броја борова је 1:5.

Члан 62.

Од укупног броја бодова на групе захтева које се бодују долази:

I Група А — сложеност послова	28%
II Група Б — одговорност	26%
III Група Ц — стручност	24%
IV Група Д — напори у раду	14%
V Група Е — услови радне средине	8%

Члан 63.

Број бодова по захтевима у групама износи:

I Група захтева А — сложеност послова

Захтев А1 — сложеност послова интелектуалног рада 150 бода, примењује се средња прогресија.

Захтев А2 — сложеност послова техничко технолошког рада

90 бода, примењује се слаба прогресија.

Захтев А3 — сложеност посла физичког рада 40 бода, примењује се линеарна прогресија.

II Група захтева Б — одговорност

Захтев Б1 — одговорност за организацију 100 бода, примењује се слаба прогресија.

Захтев Б2 — одговорност за руковођење 80 бода, примењује се слаба прогресија.

Захтев Б3 — одговорност за рад 50 бода, примењује се линеарна прогресија.

Захтев Б4 — одговорност за поверена средства 30 бода, примењује се линеарна прогресија.

III Група захтева Ц — сручност

Захтев Ц1 — школска спрема 140 бода, примењује се средња прогресија.

Захтев Ц2 — искуство или пракса 100 бода, примењује се линеарна прогресија.

IV Група захтева Д — напори у раду

Захтев Д1 — умни напор 80 бода, примењује се линеарно прогресија.

Захтев Д2 — физички напор 60 бода, примењује се линеарна прогресија.

V Група захтева Е — услови радне средине

Захтев Е1 — услови који отежавају рад 80 бода примењује се линеарна прогресија.

Чалн 64.

Утврђивање броја бодова према пословима и задацима вршиће се појединачно у посебној табели која је саставни део овог правилника, и тако појединачно утврђени број бодова радницима према пословима и задацима које обављају, формира заједно са бодовима по основу доприноса у раду, лични доходак радника, остварен по основу текућег рада.

б) утврђивање доприноса у раду

Члан 65.

Допринос у раду се утврђује на основу вредновања резултата рада које радник оствари индивидуално или заједнички са другим радницима.

Основи и мерила за утврђивање доприноса у раду су: квалитет и вантитет.

К В А Н Т И Т Е Т

Квантитет као мерило се изражава кроз остварену продуктивност, и извршење месечног оперативног плана.

Члан 66.

Радници у непосредној производњи

Утврђивање продуктивности (учинка) врши се за раднике у непосредној производњи на основу радних норми и ценовника радова Основне организације удруженог рада, множењем оствареног учинка са бројем бодова предвиђених у ценовнику за ту врсту радова.

Количина извршеног посла који се обрачунава у радном налогу мора да буде једнака стварно извршеним количинама радова.

Члан 67.

Цене у радном налогу садржане су и уносе се из ТЕЕ.

Цене за накнаде радова, које одобрава или налаже надзорни орган инвеститора, уносе се из допунских цена које даје Служба припреме на основу предлога техничког особља градилишта, као допуна ТЕЕ пре извођење радова.

За накнадне радове, накнадно припремне и накнадно завршне радове на осталим објектима за које налог даје шеф градилишта, цене се уносе из анализа цена које треба доставити служби припреме на оверу.

Члан 68.

Остварени групни учинак, изражен у бодове, распоређује се појединачно радницима бригаде, на основу остварених часова рада за сваког појединог радника, сразмерно броју бодова утврђених вредновањем.

Члан 69.

Техничко особље градилишта

Утврђивање продуктивности (учинка) техничког особља градилишта (шефа градилишта, руководиоца објекта, техничара градилишта пословође и магационера градилишта) врши се за сво техничко особље градилишта на основу:

60% од остварене просечне продуктивности на градилишту ако на градилишту има преко 88 ефективног радника.

50% од остварене продуктивности за бројно стање 54—88 ефективних радника.

40% од остварене продуктивности за бројно стање 32—54 ефективног радника.

30% од остварене продуктивности за бројно стање до 32 радника.

Члан 70.

Уколико одговорно лице унесе веће или мање количине но што је стварно извршена количина радова, сноси целокупну штету која због тога настане и истовремено чини тежу повреду радне дужности.

Тежу повреду радне дужности чини лице које примени различиту цену у односу на цене добијене од службе припреме.

Ако одговорно лице примени мању количину и цену у радном налогу у обавези је да бригади надокнади целокупан износ штете настале по овом основу.

Члан 71.

Обрачун и исплата месечног личног дохотка техничког особља вршиће се само за време проведено на раду, али не више од броја часова утврђених одлуком о прерасподели радног времена.

Члан 72.

Уколико радник техничког особља ради на више градилишта (радних места) истовремено, остварена продуктивност обрачунава се и исплаћује на свим градилиштима, стим што за обрачун стимулативног дела, његов стартни основ учествује процентуално према оствареној реализацији на објектима на којима ради.

Члан 73.

Посредни радници

Посредним радницима припада стимулативни део личног дохотка (мерен преко просечне продуктивности) и то:

У висини просечне продуктивности одређене чл. 69.

У колико се на градилишту остваре плате израде непосредних произвођача (количине по ТЕЕ) испод 40.000 динара, техничко особље градилишта нема право на стимулативни део личног дохотка мерен преко продуктивности.

Члан 74.

Максимални износи стимулације утврђене на основу ос-

тварене продуктивности не може прећи 10% од броја остварених бодова за текући месец.

Члан 75.

Радници управе градње и управе ООУР

Продуктивност радника који раде у управама градње, и управи ООУР-а представља просечно остварење продуктивности техничког особља на свим градилиштима односно градњама на подручју градње односно ООУР-а.

Члан 76.

Радници ЈУР Друштвени стандард

Продуктивност радника ЈУР Друштвени стандард чини просечно остварена продуктивност радника који раде у управи градње.

Члан 77.

Молери, столари, машинисти и др.

Продуктивност радника молера, столара, машиниста и других чини просечно остварена продуктивност на градилиштима на којима су радили, за радове који не могу да се нормирају.

Члан 78.

Извршење месечног оперативног плана

Радници у непосредној производњи

Уколико се на градилишту испуни месечни оперативни план са 100 и више процената непосредним радницима припада износ од 5% стартног броја бодова као стимулација по основу испуњења плана.

Члан 79.

Особље градилишта

Обрачун броја бодова за техничко особље градилишта, за случај извршења месечног плана са 100% и више износи:

- 0,157% на бројно стање до 32 ефективна радника,
- 0,136% на бројно стање од 32—54 ефективна радника,
- 0,129% на бројно стање од 54—88 ефективна радника,
- 0,118% на бројно стање преко 88 ефективна радника.

Број ефективних радника, утврђује се на тај начин што се укупан број часова по учинку подели са потребним сатима за прерасподелу у текућем месецу.

Члан 80.

На стварно извршену реализацију коопераната обрачунава се 0,2‰ (промила) без обзира на број ефективних радника.

Исплате стимулације по овом основу вршиће се уколико план занатских радова за текући месец буде испуњен.

Члан 81.

Радници управе градње и управе ООУР-а

Радници који раде у управе градње и управи ООУР-а учествују у расподели на основу просечно остварене стимулације по основу испуњавања месечног оперативног плана под условом да је план градње односно план ООУР-а остварен.

Члан 82.

Основа за утврђивање броја бодова везаних за испуњење оперативно-финансијског плана, утврђује се сваке године производно-финансијским планом Основне организације.

За управе градње и градилишта производни план утврђује се на производним састанцима стим да укупан план не може бити мањи од плана ООУР за текући месец.

Члан 83.

За раднике који воде два или више објекта (шефови, пословође и магационери градилишта) стартни основ бодова одлуком Радничког савета повећава се у зависности од врсте објекта и обима радова до 40‰ бодова стартног основа у складу са одлуком о максималном броју бодова.

Члан 84.

Сагласно својој делатности, радници основне организације у погледу обима извршавања послова, примењују савезне и искуствене норме и ценовник радова чија се примена регулише правилником о нормама.

КВАЛИТЕТ

Члан 85.

Квалитет као мерило се изражава кроз квалитет конкретног обављања посла, уштеде материјала, степен искоришћености средстава рада, извршавање послова и задатака пре предвиђеног рока и коришћења радног времена.

1. Квалитет конкретно обављеног посла

Члан 86.

Квалитет извршеног посла мора да одговара постојећим техничким прописима који важе за грађевинарство, односно одређену врсту посла.

Члан 87.

Квалитет остварених резултата рада као мерило за утврђивање учешћа радника у расподели остварених средстава за личне дохотке утврђује се у корекционом фактору.

Корекциони фактор се утврђује на следећи начин:

— за учињену штету због лошег квалитета до 1.000 динара, умањује се укупно остварени број бодова за учешће у расподели личних доходака у том месецу за 5%.

— за учињену штету до 10.000 динара, остварени број бодова се умањује за 15%.

Члан 88.

Квалитет оствареног посла од стварне бригаде прима техничко особље градилишта.

Ако техничко особље сматра да је изведен посао лошег квалитета може наложити поправку а овај рад се не признаје за исплату и бригада или појединац који је неквалитетно радио сноси трошкове поправке.

Члан 89.

Трошкове поправке техничко особље градилишта сноси солидарно у случају не стављања примедбе на квалитет или не давања тражених упустава од стране радника појединаца или бригаде као целине.

Такође, и у случају неквалитета као последице лошег уграђеног материјала, штету ће солидарно сносити техничко

особље градилишта, ако записнички није констатовало лош квалитет и о томе није обавестило надлежну службу или одговорне раднике.

Утврђивање квалитета врши надзорни орган у току извођења радова, а комисија за технички пријем по завршетку радова на објекту.

2. Уштеда материјала

Члан 90.

Уштеда као мерило квалитета рада утврђује се само за директне материјалне трошкове.

Постигнута уштеда утврђује се односом између остварених и планираних директних материјалних трошкова.

Стварно изведене радове утврђује интерни надзорни орган.

Члан 91.

У циљу утврђивања уштеда, на градилиштима се врши попис материјала, анализирају исплаћени лични дохоци и утврђује стварна вредност извршених радова за период јануар — јуни, јули — септембар и септембар — децембар, односно по завршетку свих радова уколико се исти не поклапају са овим периодима.

Члан 92.

Уколико се на тромесечном обрачуна утврди уштеда у материјал свим радницима градилишта припада 30% од укупне вредности уштеде а према свом учешћу у раду за тај период.

До коначног завршетка и обрачуна свих радова задржава се 30% те уколико се по том обрачуна искаже уштеда, радницима се исплаћује задржани проценат.

Осталих 40% вредности уштеде представља приход ООУР.

Члан 93.

Уколико су пробијени лични дохоци израде, трошкови материјала и исплаћена већа реализација него што је наплаћена на градилишту, за тромесечје за које се врши сагледавање, стручном руководству се умањује лични доходак за на-

редно тромесечје за онолико процената за колико су пробијени износи утврђени овим чланом.

За пробијене трошкове материјала умањење се односи и за непосредне произвођаче.

3. Степен искоришћености средстава рада

Члан 94.

Степен искоришћености средстава рада израчунава се стављањем у однос утврђеног обима искоришћености са објективном могућношћу искоришћења.

Члан 95.

Степен искоришћености средстава рада, као мерило, примењује се за:

- руковаоца оруђима рада,
- раднике који раде на одржавању оруђа,
- за посредно особље на градилишту.

Члан 96.

ООУР утврђује списак средстава за рад чији ће се рад и ефикасност у коришћењу посебно пратити.

За свако средство рада појединачно се утврђује годишњи фонд часова рада и то:

- максимални,
- могући, и
- минимални.

Максимални фонд часова представља највећу искоришћеност средстава за рад при оптималним могућностима (техничке могућности).

Могући фонд часова утврђује се зависно од услова за обезбеђење континуираног рада.

Минимални фонд часова рада средстава за рад представља искоришћење средстава које омогућује покриће само директних трошкова средстава за рад.

Овако утврђени фонд часова рада служи као мерило за утврђивање радног доприноса по основу коришћења средстава за рад, уз услов остваривања нормалних учинака.

4. Извршење послова и задатака пре предвиђеног рока

Члан 97.

Извршење планираних послова и задатака пре одређеног

рока као мерило, утврђује се у корекционим факторима и то на следећи начин:

— за сваки дан неоправданог прекорачења рока извршена пре рока укупан број бодова утврђен вредновањем, увећава се за 2%.

— за сваки дан извршења планираних послова и задаташења планираног посла или задатка, укупан број бодова утврђен вредновањем умањује се за 2%.

5. Коришћење радног времена

Члан 98.

Коришћење радног времена као мерило које изражава квалитет доприноса рада радника саставни је део квалитета као основе и изражава се кроз количину извршеног рада за остварени број радних часова, односно реализацију посредно и непосредно кроз остварење броја радних часова, односно броја радних дана.

Члан 99.

Радници основне организације су сагласни да се раднику који у току месеца неоправдано изостане са посла, смањи укупан број бодова по свим основима и то:

1) за 1 дан неоправданог изостанка са посла	1%
2) за 2 дана неоправданог изостанка са посла	4%
3) за 3 дана неоправданог изостанка са посла	9%
4) за 4 дана неоправданог изостанка са посла	15%

2. Основи и мерила за утврђивање доприноса минулим радом

Члан 100.

Радници основне организације своје право на учешће у расподели средстава за личне дохотке, личну и заједничку потрошњу остварују и по основу минулог рада, остварују из дохотка оствареног коришћењем средстава.

Право радника по основу минулог рада зависно је од доприноса кога је радник дао у проширењу материјалне основе рада и ефекта који се постижу текућим радом.

Члан 101.

Раднику се признаје право на минули рад под условом да има радни стаж више од пет година и то за сваку годи-

ну радног стажа, што сеутврђује са стањем на дан 31. 12. сваке године а исплата тече од 1. 01. наредне године.

Члан 102.

За утврђивање учешћа у расподели средстава за личне дохотке по основу минулог рада, мерило је дужина радног стажа.

Члан 103.

За сваку годину радног стажа на име минулог рада раднику припада увећање од 0,4% од укупно месечно остварених бодова за сваку годину радног стажа, стим да укупно увећање не прелази 10%.

Члан 104.

Раднику не припада право на минули рад за време боловања и услед неоправданог изостанка са рада.

Члан 105.

Под временом проведеним на раду подразумева се време:

- 1) ефективног рада,
- 2) годишњег одмора,
- 3) празника,
- 4) плаћеног отсуства и
- 5) војне вежбе.

3. Основи и мерила за расподелу средстава за личне дохотке по основу права на посебну накнаду за остваривање резултата на бази иновација, реционализације и других видова стваралаштва

Члан 106.

У циљу стимулисања личне иницијативе у стваралаштву радника на израду конкретног предлога који би усавршио производњу и пословање основне организације у организационом или техничком смислу чиме се утврђују и економско-финансијски ефекти, утврђују се накнаде по основу иновације, рационализације и других видова стваралаштва.

Члан 107.

Предлагач (радник-појединац или група радника) обавезан је да поднесе одговарајућу документацију која мора би-

ти детаљно и стручно обрађена, образложена и одређена. Уколико предлагач није у стању да припреми одговарајућу документацију, основна организација је дужна да му у томе помогне.

Документација предлагача мора да садржи економско образложење за уштеде које ће се постићи у трошковима и укупан износ уштеде за период од годину дана.

Члан 108.

Документација се подноси комисији коју одреди раднички савет.

На основу предлога комисије Раднички савет доноси одлуку о прихватању и примени предлога и одређује накнаду.

Накнада представља посебни облик личног дохотка.

Члан 109.

Висина накнаде за остварене резултате за иновације, рационализације и друге видове стваралаштва утврђује се у зависности од износа уштеде, односно финансијског ефекта и то према следећој скали:

Износ уштеда у динарима

1. од	2.000 до	5.000
2. од	5.000 до	10.000
3. од	10.000 до	20.000
4. од	20.000 до	40.000
5. од	40.000 до	60.000
6. од	60.000 до	100.000
7. од	100.000 до	300.000
8. од	300.000 до	500.000
9.	претко 500.000	

Скала за обрачун накнаде
у бруто динарима са доприносима

1.	740 дин.	+	2%	на износ преко	2.000
2.	820 дин.	+	10%	на износ преко	5.000
3.	1.300 дин.	+	8%	на износ преко	10.000
4.	2.100 дин.	+	6%	на износ преко	20.000
5.	3.320 дин.	+	4%	на износ преко	40.000
6.	4.120 дин.	+	2%	на износ преко	60.000
7.	5.430 дин.	+	1%	на износ преко	100.000
8.	6.920 дин.	+	0,5%	на износ преко	300.000
9.	7.920 дин.	+	0,2%	на износ преко	500.000

4. Мерило за расподелу средстава за личне дохотке по основу сталности у основној организацији и по основу организовања и одговорности за део процеса рада

Члан 110.

Радници основне организације су сагласни да се расподела средстава за личне дохотке врши и по основу времена непрекидноведеног на раду у основној организацији.

Члан 111.

Расподела средстава за личне дохотке по основу непрекидноведеног времена на раду у основној организацији врши се по следећој скали:

— за непрекидни рад од 2 до 5 године	7 бодова
— за непрекидни рад од 5 до 10 година	10 бодова
— за непрекидни рад од 10 до 15 година	15 бодова
— за непрекидни рад преко 15 година	20 бодова.

Члан 112.

Непрекидни радни стаж утврђује се 31. 12 претходне године а исплата тече од 1. 01. текуће године.

Под непрекидним радом у основној организацији подразумева се и рад у било којој основној организацији или радној заједници радне организације и пре и после удруживања у радну организацију.

Члан 113.

Радници основне организације су сагласни да рад радника који организују и одговарају за одређене фазе рада у производњи, бригадира посебно учествују у расподели средстава за личне дохотке.

Радницима из претходног става увећава се стартни број бодова за 0,09 бода по часу.

Б. ЗАЈЕМЧЕНИ ЛИЧНИ ДОХОДАК, ЛИЧНИ ДОХОДАК ПРИПРАВНИКА И НАГРАДА УЧЕНИЦИМА НА ПРАКТОЧНОМ

РАДУ

Члан 114.

Зајемчени лични доходак износи 55% од просечног ме-

сечног личног дохотка радника у привреди општине у претходној години.

Процент зајемченог личног дохотка може се повећати под условом да се износ за повећање обезбеди у резервном фонду.

Члан 115.

Радник који је на основу резултата рада или пословања основне организације остварио у току месеца заведено пуно радно време на раду нижи лични доходак од зајемченог има право на лични доходак у висини месечног износа зајемченог личног дохотка.

Ако радник у наредном обрачунском периоду све до доношења завршног рачуна, на основу резултата рада и пословања основне организације, оствари већи лични доходак од утврђеног зајемченог личног дохотка, одбија му се разлика до висине зајемченог личног дохотка, на име примљених разлика у ранијим обрачунском периоду.

Члан 116.

Приправницима припада лични доходак у висини од 60% од износа просечног личног дохотка радника исте категорије у основној организацији.

Члан 117.

Ученицима школе за квалификоване раднике и ученицима средњих школа са којима није закључен уговор о стипендирању, а у основној организацији су на практичном раду, исплаћује се награда и то:

- за I годину 20%
- за II годину 25%
- за III и IV годину 30% од најнижег личног дохотка радника основне организације за пуно радно време.

Члан 118.

Награда се исплаћује сразмерно временуведеном на практичном раду, и то крајем месеца за претходни месец.

Ц. — ПОСЕБНИ ОСНОВИ УВЕЋАЊА ЛИЧНИХ ДОХОДАКА И НАКНАДА ЗА ВРШЕЊЕ ПРИВРЕМЕНИХ И ПОВРЕМЕНИХ ПОСЛОВА

Члан 119.

За рад дужи од пуног радног времена, остварени лични доходак радника увећава се за 30% и то само за часове остварене преко редовног радног времена.

Продужени рад се може вршити само на основу решења које издаје директор основне организације.

Члан 120.

За рад у дане државних празника, остварени лични доходак увећава се за 30%.

Рад у данима државних празника врши се само на основу решења које издаје директор основне организације.

Члан 121.

Лични доходак радника остварен за време ноћног рада увећава се за 30%.

Ноћним радом сматра се рад који се врши између 22 и 5 часова.

Члан 122.

Радници основне организације су сагласни да се лични доходи могу увећавати радницима који врше одређене послове и то, у случају када се резултат рада не може мерити а рад обављају радници појединци или се рад обавља повремено и траје дуже од пуног радног времена, и то у фиксном износу.

По основу из претходног става лични доходак се увећава:

Возачу путничког аутомобила 300,00 динара

Возачу покретне радионице идр. 300,00 динара

Фиксно увећање личних доходака по било ком основу не улази у израчунавање просека личног дохотка, нити у основ код периодичне и књиачне расподеле средстава за личне дохотке.

Члан 123.

Радник који у складу са законом врши привремене или

повремене послове а није у радном односу и не остварује лични доходак, остварује посебну накнаду на основу уговора у сваком конкретном случају, зависно од врсте, сложености квантитета и квалитета обављеног посла.

Д. ОСНОВИ И ВИСИНА ИСПЛАТА НАКНАДА ЛИЧНИХ ДОХОДАКА И ДРУГИХ НАКНАДА РАДНИЦИМА

Члан 124.

Радници основне организације су сагласни да се исплаћује накнада личног дохотка радницима за време привремене спречености за рад услед болести, повреда на раду, професионалног обољења или неговања болесника члана уже породице.

Члан 125.

Накнада за првих тридесет дана спречености за рад исплаћује се из средстава основне организације осим ако је законом или другим прописима одређено да се накнада за поједине случајеве спречености за рад исплаћује на терет Самоуправне интересне заједнице здравственог осигурања.

Члан 126.

Висина накнаде из претходног члана исплаћује се радницима према следећој скали:

- 70% од основа за накнаду за првих 7 дана
- 80% од основа за накнаду од 8—15 дана
- 90% од основа за накнаду од 16—30 дана

— 100% од основа за накнаду ако је спреченост за рад проузрокована несрећом на послу или професионалним обољењем.

Основ за утврђивање накнаде је просечни лични доходак остварен у претходној години.

Члан 127.

За време коришћења годишњег одмора раднику припада накнада личног дохотка у висини просечног личног дохотка оствареног за три месеца који преходне коришћењу годишњег одмора.

Накнада за време коришћења годишњег одмора не обу

хвата дане недељног одмора и државних празника.

Просечни лични доходак из првог става овог члана обухвата и лични доходак по основу минулог рада.

Члан 128.

За дане државних празника у којима се не ради раднику припада накнада у висини броја бодова остварених вредновањем послова и задатака.

Члан 129.

За време проведено присуствовању седницама органа управљања основној и радној организацији или седницама тела и органа друштвено политичких органа и заједница, раднику припада накнада личног дохотка у висини бодова остварених вредновањем послова и задатака.

Члан 130.

За време прекида рада радника припада накнада личног дохотка у висини од 80% од износа који добија на основу бодова утврђених вредновањем послова и задатака.

Накнада из претходног става раднику припада уколико обавља послове на које га распореди непосредни руководицац.

Накнада за прекид рада исплаћује се раднику само за прекид из објективних разлога, односно ако није у питању прекид изазван кривицом или крајњом непажњом радника.

Прекидом рада сматра се сваки прекид дужи од 2 часа дневно изазван објективним разлозима, односно преко 8 часова недељно.

Члан 131.

За време плаћеног отсуства до 7 радних дана раднику припада накнада личног дохотка у висини бодова остварених вредновањем послова и задатака.

Члан 132.

Раднику припада накнада личног дохотка у смислу правилника о дисциплинској и материјалној одговорности, за вилнића о дисциплинској и материјалној одговорности, за време удаљења из Основне организације у висини 1/2 од про

сечно оствареног личног дохотка у претходна три месеца.

Ако је кривични поступак или дисциплински поступак против радника који је удаљен са радног места или из основне организације, обустављен правоснажном одлуком или је оптужба одбијена, али не због ненадлежности, односно ако се не изрекне мера за тежу повреду радне дужности, раднику припада разлика до пуног износа просечног личног дохотка за последња три месеца који су претходили удаљењу.

Члан 133.

За време притвора или истражног затвора раднику се исплаћује накнада личног дохотка у висини од $1/3$ ако не издржава породицу и $1/2$ ако издржава породицу, и то од личног дохотка који остварује по основу бодова утврђених вредновањем послова и задатака.

Накнада за време притвора се исплаћује на терет органа који је одредио притвор.

Раднику припада разлика до пуног износа личног дохотка који остварује по основу бодова утврђених вредновањем послова и задатака и остала права која остварује по основу рада у основној организацији, ако је кривични поступак правоснажном одлуком обустављен или ако је радник правоснажном одлуком ослобођен од оптужбе или је оптужба одбијена, али не због ненадлежности.

Члан 134.

Раднику припада накнада личног дохотка за време отсутовања са рада због војне вежбе, предвојничке обуке, учешћа у цивилној заштити, вршења јавних функција, одазивања на позив војних и других органа до којих је дошло без његове кривице.

Накнада из претходног става се исплаћује на терет органа који га је позвао у висини просечног личног дохотка оствареног за последња три месеца.

Члан 135.

Раднику упућеном на стручно образовање и усавршавање или на извршење одређеног задатка за рачун основне организације припада накнада личног дохотка у висини броја бодова остварених вредновањем послова и задатака.

Х — НАКНАДЕ КОЈЕ СЕ ИСПЛАЋУЈУ РАДНИЦИМА НА ТЕРЕТ ТРОШКОВА ПОСЛОВАЊА

Члан 136.

За службена путовања у земљи радницима припада право на дневницу.

Висина дневнице може износити до 10% од просечног месечног нето личног дохотка у привреди републике Србије за претходну годину.

Дневнице за службена путовања садрже:

- нанаву трошкова исхране, и
- накнаду трошкова преноћишта.

Накнада трошкова преноћишта признаје се под условом да се уз путни рачун приложи доказ о плаћеном преноћишту.

Ако се посебно не признаје рачун за преноћиште онда укупни износ дневнице са преноћиштем не може прећи износ од 12% просечног месечног нето личног дохотка у привреди Србије за претходну годину.

Висину дела дневнице за трошкове службеног пута и дела за трошкове преноћишта одређује раднички савет.

Раднички савет такође одлучује о томе да ли ће се рачун за преноћиште посебно признавати или не, и до ког износа, као и колико ће дневница за службени пут износити уколико се рачун за преноћиште посебно не признаје.

Члан 137.

Уколико се на службени пут користе средства јавног саобраћаја, трошкови превоза се признају у целости преко износа дневнице.

Члан 138.

Цела дневница признаје се за сваких 24 часа проведених на службеном путу као и за остатак времена за више од 12 часова.

Пола дневнице признаје се кад'а службено путовање траје 8 до 12 часова.

Радници на руководећим радним местима имају право на коришћење I класе експресног, брзог и путничког воза, пароброда и авиона, а остали радници на коришћење прве класе самог путничког воза, пароброда и авиона.

Члан 139.

Уз путни рачун обавезно се прилажу превозне карте, стим што се карте свих врста возова, пароброда и авиона уништавају одмах након ликвидације.

Члан 140.

У случају да радници са правом на нижу класу путују са радницима са правом на вишу класу а путују по истом службеном послу, признаје им се накнада путних трошкова више класе што мора бити назначено на путном налогу.

Члан 141.

Лица која добију путни налог за службено путовање у земљу и иностранство имају право на аконтацију путних трошкова и дневнице.

По завршеном службеном путовању радник је дужан да у року од три дана поднесе обрачун трошкова и изврши обрачун аконтације.

Члан 142.

Под службеним путовањем у иностранству подразумева се службено путовање из Југославије у другу земљу и из једне иностране земље у другу.

Члан 143.

О потреби службеног путовања у иностранству одлучује раднички савет на предлог директора основне организације или генералног директора.

Налог за службено путовање у иностранству потписује директор основне организације.

Члан 144.

Дневнице за службено путовање у иностранству утврђују се по групама у износу који се савезним органима управе признају у материјалне трошкове приликом службеног путовања у поједине иностране земље.

Члан 145.

За службена путовања у иностранство за дневницу се

зарачунава време од часа поласка на службени пут до часа повратка у одласку раднику припада дневница одређена за земљу у коју одлази и то од часа преласка Југословенске границе а у повратку дневница одређена за земљу из које долази и то до часа преласка Југословенске границе.

Ако се користи авионски превоз, дневница се рачуна од часа поласка авиона са последњег аеродрома у нашој земљи до часа повратка авиона на први аеродром у нашој земљи.

Ако је службено путовање извршено у више земаља у одласку припада дневница за земљу у којој се започне службени посао, а у повратку, дневница одређена за земљу у којој је завршено службено путовање за свако службено путовање дуже од 24 часа у страниј земљи раднику припада дневница одређена за ту земљу, а не за ону у којој је упућен на службени пут.

За путовање кроз Југославију приликом одласка и повратка на службени пут у иностранство раднику припада дневница предвиђена за службена путовања у нашој земљи.

Члан 146.

Уколико радник на службеном путу за превоз користи сопствени аутомобил а није добио решење за коришћење сопственог аутомобила, припадају су трошкови превоза као да је путовање извршено средствима јавног саобраћаја.

Члан 147.

Кад лица која нису радници основне организације путују за рачун или по позиву основне организације ради извршења службеног посла, припада им накнада у износу предвиђеном за раднике основне организације, односно у висини дневнице за службено путовање коју остварују у организацији у којој раде, ако је то за њега повољније.

Члан 148.

Изузетно радницима чији карактер и природа посла то захтева, може се одобрити коришћење сопственог путничког аутомобила на службеном путовању уз накнаду трошкова у износу до 30% од цене бензина за сваки пређени километар.

Решење о коришћењу сопственог аутомобила на службеном путовању и висине накнаде доноси директор основне организације.

Члан 149.

Радницима који на посао и са посла путују средствима јавног саобраћаја накнађују се трошкови у висини преко 20,00 динара до висине цене месечне карте превоза средствима јавног саобраћаја.

Радницима који не користе превозно средство јавног саобраћаја или он не постоји од места рада до места становања, не припада накнада.

Накнада из става првог се признаје под условом да је место рада удањено од места становања више од 3 километра.

XI — ТРОШКОВИ РЕПРЕЗЕНТАЦИЈЕ И РЕКЛАМА

Члан 150.

Износ средстава за репрезентацију и рекламу утврђује се годишњим производно финансијским планом основне организације, као и намена истих.

Члан 152.

Радници утврђују највећи појединачни износ средстава репрезентације на 20.000,00 динара.

О трошењу средстава за репрезентацију и рекламу одлучује директор основне организације.

Члан 151.

Контрола трошења средстава врши се периодично и то при усвајању периодичних обрачуна и на крају годишњим обрачунама.

НАКНАДА ЗА РАД НА ТЕРЕНУ

Члан 153.

Теренски додатак представља накнаду за повећане материјалне трошкове које радник има за боравак и рад на градилишту ван свог сталног места пребивалишта, односно боравишта.

Као рад на терену сматра се место рада удаљено преко 10 км од места пребивалишта, односно боравишта породице радника, под условом да се свакодневно не враћа у место

сталног пребивалишта односно боравишта своје породице, односно да нема организован приградски и градски саобраћај.

Теренски додатак припада раднику за календарске дане проведене на терену, а утврђује се за дан.

За дане недељних одмора, раднику припада теренски додатак од условом да је у суботу био на радном месту до краја радног времена и да је у понедељак од почетка до краја радног времена био на раду.

Радници који у месту извођења радова имају своје станове и ако су корисници станова у друштвеној својини немају право на теренски додатак.

Од места становања до места рада, ако постоји градски и приградски саобраћај а удаљеност је мања од 30 км. радник нема право на теренски додатак.

Члан 154.

Радници који неоправдано одсуствују са посла, без обзира што се налазе на терену, немају право на теренски додатак за дане неоправданог одсуствовања.

Радници који су на боловању и налазе се на терену имају право на теренски додатак до 7 дана под условом да бораве у насељу и да се свакодневно јављају референту смештаја и исхране у радничком насељу.

Изузетно, ако лекар појединац или лекарска комисија одреди да се радник јавља на контролу или пружање лекарске помоћи у времену које у размаку није дуже од 7 дана, раднику припада теренски додатак.

За остварење права по овом основу радник је дужан да пружи потребне доказе.

Члан 155.

Приликом утврђивања висине теренског додатка ООУР узима у обзир:

- удаљеност градилишта,
- трошкове живота одређеног подручја,
- климатске и друге услове рада на терену
- обезбеђење здравствене заштите,
- обезбеђење смештаја и исхране и
- задовољење културно забавних и рекреативних потреба и друго.

Члан 156.

На основу критеријума из претходног члана овог правил-

ника износ теренског додатка не може бити мањи од висине трошкова организованог смештаја и исхране.

Висина теренског додатка може бити и већа од висине трошкова исхране и смештаја зависно од места и услова рада утврђених чланом 155.

Однос највишег и најнижег теренског додатка не може бити већи од 1,3:1.

Висину теренског додатка према одредбама овог члана одређује раднички савет основне организације.

Члан 157.

За новоотворена градилишта ван места из члана 155. висину теренског додатка утврђује раднички савет основне организације али који не може бити већи од 45 динара дневно.

За градилиштима за којима није организован смештај и исхрана радницима ће се исплаћивати:

— ако нема организованог смештаја и исхране, исплаћиваће се дневница најдуже за 15 дана, а после 15 дана теренски додаток се увећава за 50%.

— Ако има организованог смештаја али не и исхране исплаћиваће се теренски додаток увећан за 50%.

Члан 158.

Теренски додаток се исплаћује месечно и то уназад.

Решење о висини теренског додатка за сваког радника на основу одлуке радничког савета издаје директор основне организације.

ОСТАЛЕ НАКНАДЕ РАДНИЦИМА

Члан 159.

Радницима основне организације који раде на терену основна организација обезбеђује 3 оброка дневно.

Основна организација из својих средстава учествује у регресирању исхране радника до 40% од економске цене исхране утврђене производно финансијским планом уколико се теренским додатком не може накнадити економска цена коштања исхране и смештаја.

Радници који остварују право на теренски додаток обавезни су да користе бар један оброк у току дана и то ручак.

Радници који немају право на теренски додаток а имају

право на топли оброк плаћају економску цену топлог obroка у висини од 20%.

Радници који немају право на теренски додатак, а топли оброк им није организован имају право на бонове за топли оброк које користе код друге организације, у висини од 80% од економске цене коштања једног obroка при ЈУР друштвени стандард основне организације.

Члан 160.

За раднике који се налазе на терену, ради извршења послова на градилиштима или другим местима основна организација обезбеђује смештај.

Основна организација регресира трошкове смештаја најмање 40% од економске цене утврђене производно финансијским планом, уколико се трошкови смештаја и исхране не могу покрити износом теренског додатка.

Члан 161.

На градилиштима, која су удаљена од насељених места и нису повезана средствима јавног саобраћаја, организација је дужна да радницима ради посете породице организује превоз до најближег места са организованим јавним саобраћајем и повратак на градилишта и то у инетрвалима које утврђују органи управљања.

Организација одређује потребно време трајања одсуства по овом основу, с тим да раднику омогући да најмање два пута у току године обиђе своју породицу.

Организација надокнађује путне трошкове за облизак породице у висини од најмање 50% од цене карте путничког возила или аутобуса.

Члан 162.

Ако се укаже потреба, раднички савет основне организације може одлучити да се раднику плате следбени трошкови.

Селидбени трошкови су трошкови превоза ствари односно покућанства и исти морају бити документовани.

Члан 163.

Накдану за одвојени живот од породице основна организација неће признавати.

Изузетно ако се укаже потреба, раднички савет може одлучити да се исплаћује накнада за одвојени живот радницима распоређеним на радна места за која се тражи виока или виша стручна спрема, односно спрема ВК радника.

Дневни износ накнаде не може бити већи од 30% од дневнице за службена путовања у земљи.

Члан 164.

Радницима Основне организације који су чланови комисије за технички преглед и коначни обрачун објеката, припада накнада само за часове проведене на овим пословима после радног времена.

Висина накнаде одређује се према броју часова проведених на раду на свим пословима, с тим да се износ сатнине утврђује на бази стартног основа за седмочасовно радно време увећава за 30% због рада после радног времена.

Члан 165.

Обезбеђење средстава за исплату личних доходака непосредним радницима основне организације за време зимског прекида (јануар — фебруар) када се из објективних разлога не може радити врши се на следећи начин:

У периоду од 1. марта до 31. новембра сваке године, из остварених месечних личних доходака радника запослених на неодређено време који раде дуже од 7 часова дневно, задржава се износ једночасовне зараде у висини стартног основа.

Задржани износ једночасовне зараде увећава се за 25% на терет средстава за личне дохотке и исплаћује у јануару и фебруару наредне године.

На начин из сл. 1 и 2 овог члана Основна организација удруженог рада ће обезбедити да радници у периоду јануар — фебруар примају лични доходак од 70% од просечно исплаћеног месечног личног дохотка радника истих квалификација (група) у току претходне године.

Ако радник у току године не проведе на раду пуни фонд радних часова, на бази седмочасовног радног времена, исплаћује му се задржани износ без увећања за 25%.

Ако раднику престаје рад у Основној организацији у току године, по било ком основу исплаћује му се само задржана зарада од дана престанка са радом без увећања за 25%. Исплата зараде врши се са личним дохотком оствареним за последњи месец рада у Основној организацији.

Члан 166.

Посредним радницима за време зимског прекида рада припада лични доходак у висини стартног основа по часу за број часова остварених у сезони март — децембар, преко 182 часа али ен вишеод од броја часова који је утврђен одлуком о прерасподели радног времена.

Радницима из става 1 овог члана који годишњи одмор користи у јануару наредне године припада накнада за годишњи одмор и лични доходак из става 1 овог члана.

Радницима који у зимском периоду раде на градилишту, припада лични доходак остварен по основу рада на градилишту и лични доходак из става 1 овог члана.

Одлуку о томе која ће градилишта и који људи на градилиштима радити за време зимског прекида доноси Раднички савет ООУР на предлог директора Основне организације или главног инжењера.

Члан 167.

Стедентима и ученицима средњих школа са којима је закључен уговор о стипендирању, исплаћује се стипендија у месечном износу и то:

а) за ученике средњих школа (укључујући школе за КВ радника)

— I и II разред 20%

— III и IV разред 25% од просечног личног дохотка за подручје општине Власотнице.

б) за студенте више и високе школе:

— I година 40%

— II и III година 50%

— IV и V година 70% од просечног личног дохотка на подручју општине.

Потребе за стипендирање, услови стипендирања, расписивање конкурса за доделу стипендија, критеријуми за избор стипендиста и др. регулишу се посебним правилником.

XII РАСПОДЕЛА И КОРИШЋЕЊЕ СРЕДСТАВА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОТРОШЊЕ

1. Утврђивање средстава и њихова намена

Члан 168.

Средства за заједничку потрошњу утврђују се годишњим

производно финансијским планом а издвајају се из чистог дохотка периодично и то тромсечно.

Средства за заједничку потрошњу утврђују се тако што се износ ових средстава остварен у претходној години повећава у зависности од пораста средстава за личне дохотке.

Средства за заједничку потрошњу могу се обезбеђивати путем кредита.

Члан 169.

Део средстава заједничке потрошње за стамбену изградњу, за обезбеђење топлог оброка и регреса за годишњи одмор, обавезно се утврђује производно финансијским планом и издваја из чистог дохотка.

Члан 170.

Средства заједничке потрошње користе се за непосредну потрошњу или за инвестициона улагања у објекте и опрему заједничке потрошње, којима се задовољавају потребе становања, исхране, одмора, рекреације, културе, стваралаштва и друге потребе заједничке потрошње.

Средства заједничке потрошње могу се удруживати за намене из предходног става, на нивоу радне организације у складу са одредбама споразума на нивоу радне организације.

Члан 171.

Средства заједничке потрошње чине:

1. новчана средства заједничке потрошње,
2. објекти и опрема за заједничку потрошњу и
3. удружена средства заједничке потрошње на нивоу радне организације.

Члан 172.

Укупан износ обезбеђених новчаних средстава за заједничку потрошњу распоређује се на следеће намене:

- 1) за обавезе по кредитима за заједничку потрошњу,
- 2) за обавезе за удружена средства заједничке потрошње,
- 3) за остале обавезе које падају на терет средстава заједничке потрошње,
- 4) за стамбену изградњу,
- 5) за инвестициона улагања у објекте и опрему заједничке потрошње,

6) за непосредну потрошњу и

7) за остале намене у складу са законом и овим правилником.

2. Основи и мерила за расподелу новчаних средстава заједничке потрошње за поједине намене

Члан 173.

Обезбеђена новчана средства расподељују се за измирење обавеза које падају на терет средстава заједничке потрошње пре расподељивања ових средстава за друге намене.

Члан 174.

Потребна средства за измирење обавеза по кредитима за заједничку потрошњу обезбеђују се почетком године из новчаних средстава заједничке потрошње у износу годишњег ануитета (отплата и камата) по свим кредитима.

Члан 175.

Потребна средства за измирење годишњих обавеза за удружена средства заједничке потрошње утврђују се у складу са одредбама аката које регулишу удруживање средстава годишње обавезе чине:

1) део удружених средстава који се, према самоуправном споразуму, у тој години враћа организацијама које су средства заједничке потрошње удружиле, и

2) накнада за коришћење удруженим средствима.

Члан 176.

Остале обавезе које падају на терет средстава заједничке потрошње јесу:

1) обавеза према добављачима за средства заједничке потрошње,

2) обавезе за порез на средства заједничке потрошње,

3) обавезе по датим инструментима за обезбеђење плаћања из средстава заједничке потрошње, и

4) друге обавезе из средстава заједничке потрошње.

Члан 177.

Питања финасирања станова, доделе кредита радницима

и начин и критеријум за доделу станова на коришћење уређују се посебним правилником.

Члан 178.

Из обезбеђених новчаних средстава заједничке потрошње, средстава за инвестициона улагања у објекте и опрему заједничке потрошње издвајају се у складу са планом и обавезама преузетим самоуправним споразумима и договорима.

Члан 179.

За непосредну потрошњу лична примања радника и други издаци из средстава заједничке потрошње средства се обезбеђују у складу са потребама и могућностима које пружају обезбеђена средства за заједничку потрошњу.

3. Коришћење новчаних средстава заједничке потрошње за непосредну потрошњу радника

Члан 180.

Под непосредном потрошњом у смислу овог правилника, подразумевају се лична примања радника из средстава заједничке потрошње, као и издаци за одмор и рекреацију, за друштвену исхрану, за задовољавање културних потреба радника, за стручно оспособљавање радника, за доделу помоћи, за поклоне и награде радницима за свечаности, прославе, јубилеје и сличне издатке.

Члан 181.

Из средстава заједничке потрошње могу се радницима вршити исплате по следећим основама:

- 1) по основу коришћења годишњег одмора,
- 2) по основу пензионисања,
- 3) по основама који условљавају доделу помоћи и
- 4) по основу награда.

Члан 182.

У циљу обезбеђења што повољнијих материјалних услова за коришћење годишњег одмора радника, ради очувања њихове радне способности, сваком раднику исплаћује се регрес за годишњи одмор.

Средства за регрес за годишњи одмор утврђују се у износу највише до 70% просечног месечног нето личног дохотка у републици Србији оствареног у претходној години.

Износ средстава за регрес за годишњи одмор који се радницима исплаћује, утврђује раднички савет.

Члан 183.

При одласку у пензију раднику се исплаћује из средстава заједничке потрошње најмање просечни једномесечни лични доходак остварен до 12 месеци непосредно пре одласка радника у пензију а највише тромесечни износ.

Ако је просечни лични доходак из претходног става нижи од просечног личног дохотка основне организације, раднику се исплаћује износ просечног личног дохотка основне организације.

Члан 184.

Из средстава заједничке потрошње раднику или његовој породици исплаћује се помоћ у следећим случајевима:

1. помоћ породици умрлог или погинулог радника на име погребних трошкова и то у висини од 3.000,00 динара и најмање два просечна лична дохотка основне организације за протеклу годину,

2. помоћ породици погинулог радника на радном месту или умрлог радника од последица несреће на послу на име погребних трошкова до 7.000,00 динара, и најмање три просечна лична дохотка за протеклу годину и једнократна помоћ по одлуци радничког савета,

3. за случај елементарних непогода једнократну помоћ, и

4. за случај инвалидности и тешке болести једнократну помоћ.

Одлука о давању помоћи и њеној висини за сваки конкретни случај доноси раднички савет основне организације.

Члан 185.

Радници стичу право на поклон за непрекидан радни стаж у основној организацији, односно у радној организацији и то:

1) за преко 10 година непрекидно проведених на раду поклон у вредности од 1.500 динара,

2) за преко 15 и 20 година непрекидно проведених на

раду новчана награда у износу просечног једномесечног личног дохотка који је радник остварио у претходној години.

Уручивање и исплата награда из овог члана вршиће се на почетку сваке године радницима који су ово право стекли до 31. 12. петходне године.

Члан 186.

Део новчаних средстава заједничке потрошње користи се за стручно оспособљавање и усавршавање и то за плаћање школарине и других трошкова на високим, вишим и другим школама и за набавку учила и стручне литературе.

Стручно оспособљавање и усавршавање уређује се посебним правилником.

Износ средстава заједничке потрошње, који се може користити за оспособљавање и усавршавање радника не може бити већи од 25% укупних новчаних средстава заједничке потрошње издвојених из чистог дохотка основне организације.

Члан 187.

Ради обезбеђивања услова за рекреацију радника из новчаних средстава заједничке потрошње могу се плаћати чланарине, улазнице и други издаци за коришћење спортских центара и других за ову сврху намењених објеката.

Износ ових средстава утврђује раднички савет и они не могу прећи износ од 500,00 динара по раднику годишње.

Члан 188.

Ради обезбеђења услова за задовољавање културних потреба радника, користе се средства заједничке потрошње за плаћање трошкова позоришних и биоскопских представа, трошкова организације изложби, приредби и других културних манифестација и плаћање чланарина заједницама културе.

Висину ових издатака утврђује раднички савет основне организације и они не могу прелазити износ од 200,00 динара по раднику годишње.

XII — ОБРАЧУИ И ИСПЛАТА ЛИЧНИХ ДОХОДАКА

Члан 189.

Обрачун и исплата личних доходака радницима основне

организације, врши се сходно одредбама Закона о удруженом раду, овог правилника, Самоуправног споразума о заједничким основама и мерилима распоређивања дохотка и чистог дохотка, расподели средстава за личне дохотке и заједничку потрошњу и другим накнадама радницима и другим општим актима.

XIV — ПОРЕМЕЋАЈ ПОСЛОВАЊА И ПОСЛОВАЊА СА ГУБИТКОМ

Члан 190.

У случају поремећаја пословања или пословања са губитком, радници основне организације обавезни су да предузму све мере предвиђене законом, Статутом, Самоуправним споразумом о удруживању и Самоуправним споразумом о заједничким основама и мерилима за утврђивање дохотка, чистог дохотка, расподели средстава за личне дохотке и заједничку потрошњу и другим накнадама радницима.

XV — ИСКАЗИВАЊЕ ДОХОТКА И ЛИЧНИХ ДОХОДАКА

Члан 191.

Исказивање дохотка и личних доходака врши се према одредбама закона и Самоуправног споразума о заједничким основама и мерилима за утврђивање дохотка и чистог дохотка, расподелу средстава за личне дохотке и заједничку потрошњу и другим накнадама радницима.

XVI — ПЕРИОДИЧНИ ОБРАЧУН И ЗАВРШНИ РАЧУН

Члан 192.

Утврђивање периодичног обрачуна и завршног рачуна основне организације, врши се по одредбама Закона и према одредбама статута и Самоуправног споразума о заједничким основама и мерилима за утврђивање дохотка и чистог дохотка, расподели средстава за личне дохотке и заједничку потрошњу и другим накнадама радницима.

XVII — ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 193.

Овај правилник ступа на снагу даном усвајања на референдуму, а примењује се од 1. I 1978. године.

Члан 194.

Ступањем на снагу овог правилника, односно од 1. I. 1978. године, престаје да важи Самоуправни спроазум о стицању и распоређивању дохотка, расподела средстава за личне дохотке и другим накнадама радницима од 30. III 1976. године као и његове измене и допуне.

Члан 195.

Измене и допуне овог правилника врше се на начин и по поступку за његово доношење.

ООУР „ОПЕРАТИВА“ ВЛАСОТИНЦЕ
22 ДЕЦЕМБАР 197. године

ПРЕДСЕДНИК СИНДИКАЛНЕ
ОРГАНИЗАЦИЈЕ

ПРЕДСЕДНИК ЗБОРА
РАДНИХ ЉУДИ

1186 160

984 5

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА "ДЕСАНКА МАКСИМОВИЋ"

3 658

САМОУПРАВНИ
споразум

300001137

ВЛАСОТНИЦЕ

COBISS ©